

64 Sesja Rady Gminy Grzegorzew 27.03.2024 r. godz. 13:00

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Szanowni Państwo, otwieram obrady 64 sesji Rady Gminy Grzegorzew.

To jedna z ostatnich, o ile nie ostatnia sesja, którą odbywamy w kadencji 2018-2024, nasza kadencja trwa do 30 kwietnia szanowni Państwo.

Serdecznie witam na obradach sesji panie i panów radnych. Witam panią Bożenę Dominiak, wójta gminy Grzegorzew.

Witam panią Katarzynę Fila dyrektora do spraw administracyjnych, zastępcę wójta, witam serdecznie. Powitania kieruję do pani skarbnik Renaty Dopierała, witam serdecznie.

Witam panią Danutę Gębka, inspektora referatu do spraw rozwoju gminy witam pani Danusiu.

Powitania, kieruję do pana Waldemara Banasiaka, członka zarządu powiatu Kolskiego, witamy serdecznie panie Waldemarze.

Witam pana Tomasza Nuskiewicza, dyrektora Muzeum Technik Ceramicznych w Kole.

Jest z nami dzisiaj pan Robert Siudak, właściciel firmy Ekostandard, pracownia analiz środowiskowy z siedzibą w Suchym Lesie, której to pracowni powierzone zostało opracowanie programu ochrony środowiska gminy Grzegorzew. Dokument ten uchwalimy na dzisiejszej sesji. Bardzo serdecznie pana witamy. W dalszej części sesji pan Robert Siudak przedstawi nam program ochrony środowiska dla naszej gminy.

Witam serdecznie panią Jolantę Wawrzyniak, kierownika Gminnego ośrodka

pomocy społecznej, pana Wiktora Blocha, kierownika zespołu Ekonomiczno administracyjnego szkół w Grzegorzewie, witam serdecznie państwa dyrektorów, państwa sołtysów, witam pana Piotra Bednarkiewicza członka zarządu stowarzyszenia solna Dolina, witamy panie Piotrze.

Witam całą obsługę techniczną, serdecznie witam i pozdrawiam mieszkańców gminy oraz wszystkie osoby, które śledzą obrady dzisiejszej sesji. Raz jeszcze wszystkich państwa bardzo serdecznie witam.

Szanowni Państwo, przystępujemy do realizacji porządku obrad sesji.

Stwierdzam, że na ogólny stan 15 radnych Rady Gminy w obradach 64 sesji uczestniczy 14 radnych, co stanowi podstawę do odbycia obrad i podejmowania prawomocnych uchwał. Porządek dzisiejszej sesji określony został w zawiadomieniach o zwołaniu obrad. Jeżeli nie usłyszę w tym momencie wniosków Państwa Radnych, przystąpimy do realizacji w formie określonej w zawiadomieniach. Czy macie Państwo Radni wnioski, bardzo proszę?

Nie widzę.

Przystępujemy do realizacji porządku obrad 64 sesji Rady Gminy Grzegorzew. Pkt 3 porządku obrad przewiduje przyjęcie protokołu z obrad 63 sesji Rady Gminy, które odbyły się miesiąc temu, to jest 27 lutego 2024 roku, występuję do Państwa Radnych o przyjęcie protokołu z obrad ostatniej odbytej sesji, bez odczytywania i bardzo proszę Państwa Radnych o oddanie głosu w tym temacie.

Bardzo dziękuję. Na podstawie przeprowadzonego głosowania stwierdzam, że protokół z obrad 63 sesji został przez radę przyjęty. Dziękuję Państwu Radnym.

Kontynuując obrady, przedkładam informację o korespondencji, jaka wpłynęła do Rady Gminy w okresie międzysesyjnym.

Państwo Radni, Pani Wójt, Szanowni Państwo, drodzy mieszkańcy, przedstawiam

informację o pracy Rady Gminy Grzegorzew oraz korespondencji, jaka wpłynęła do biura Rady Gminy w okresie miesiąca, jaki minął od ostatniej sesji. Szanowni Państwo, uprzejmie informuję, że dnia 6 marca br. wpłynęła do wójta gminy oraz Rady Gminy Grzegorzew petycja złożona przez mieszkańców sołectwa Kiełczewek w sprawie wykonania przepustu na kanale Bylice celem umożliwiania bezpiecznego dojazdu do łąk.

Rozpatrzenie niniejszej petycji stanowi przedmiot obrad dzisiejszej sesji.

Dyskutować na te tematy będziemy w odpowiednim punkcie sesji. Tego samego dnia, to jest 6 marca wpłynął do wójta i Rady Gminy Grzegorzew kolejny wniosek pani sołtys oraz rady sołectwiej sołectwa Kiełczewek, którzy w imieniu mieszkańców swojej miejscowości zwrócili się z prośbą o zainstalowanie oświetlenia drogowego przy skrzyżowaniu drogi krajowej nr 92 z drogą powiatową w Kiełczewku.

W uzasadnieniu do wniosku mieszkańcy podkreślili, że brak oświetlenia tego skrzyżowania uniemożliwia bezpieczny zjazd z drogi krajowej po zapadnięciu zmroku, stwarzając zagrożenia dla zdrowia i życia i jest to szczególnie uzasadnione w okresie jesienno-zimowym. Uznając zasadność wniosku mieszkańców, wójt gminy pismem z dnia 12 marca 2024 wystąpiła do spółki oświecenie uliczne i drogowe w Kaliszu o propozycję techniczną, w jaki sposób możemy poprawić warunki bezpieczeństwa zjazdu drogi krajowej w Kiełczewku poprzez jego oświetlenie.

Państwo Radni, Szanowni Państwo, kontynuując, uprzejmie informuję, że do wiadomości Rady Gminy Grzegorzew, Pani Wójt gminy przekazała pisma, z którymi wystąpiła do Energa operator rejonu dystrybucji w Kole. W sprawie wniosku zgłoszonego przez pana wiceprzewodniczącego Rady Gminy Zbigniewa Molickiego, dotyczącego bardzo złego stanu technicznego słupa energetycznego zlokalizowanego w Grzegorzewie przy ulicy ks. Szczęsnego Starkiewicza, wójt

gminy do wystąpiła do Energa SA o zainteresowanie się sprawą, załączając dokumentację fotograficzną.

Udzielając odpowiedzi na wniosek mieszkańca Grzegorzewa w sprawie wykonania nowej nawierzchni asfaltowej ulicy ks. Szczęsnego Starkiewicza w Grzegorzewie na odcinku od skrzyżowania do posesji 31, 32 oraz budowy oświetlenia na tym odcinku, wójt gminy poinformowała występującego z wnioskiem, że gmina Grzegorzew jest w trakcie opracowania dokumentacji projektowej przebudowy tej ulicy i odcinek, o którym mowa, zostanie ujęty w projekcie.

Wójt gminy przekazała ponadto na mój adres oraz Państwa Radnych pismo, w drodze którego odnosząc się do wniosku rady pedagogicznej, wyraziła zgodę na podział klasy pierwszej szkoły podstawowej imieniem Tadeusza Zawadzkiego Zośki w Grzegorzewie na dwa zespoły klasowe w nowym roku szkolnym 2024-2025.

Ostatnie z pism, jakie przedstawiam państwu jako wniosek złożony do Rady Gminy oraz wójta gminy Grzegorzew przez radnego gminy Grzegorzew pana Krzysztofa Durkiewicza.

Wpłynął on do biura Rady Gminy 25 marca br. Radny pan Krzysztof Durkiewicz w imieniu własnym oraz w imieniu jednostki OSP Zabłocie wystąpił o dofinansowanie z budżetu gminy, wykonania fotowoltaiki oraz wymiany eternitu na dachu strażnicy na blachę.

Oczywiście wniosek ten będzie przedmiotem rozpatrzenia przez Radę Gminy.

Szanowni Państwo z uwagi na to że zazwyczaj do końca sesji nie zawsze wszyscy mogą zostać, nie zawsze wszyscy śledzą transmisję do końca sesji, także pozwólcie państwo, że zabiorę teraz na chwileczkę głos.

W związku z kończącą się kadencją Rady Gminy pragnę podziękować za współpracę wszystkim mieszkańcom, jednostkom pomocniczym, dyrektorom szkół,

sołtysom, pracownikom zespołu Ekonomiczno administracyjnego szkół, Gminnego ośrodka pomocy społecznej, gminnej biblioteki publicznej, klubu seniora. Dziękuję Ochotniczym strażom pożarnym, kołom kół gospodyń wiejskich, klubom sportowym, stowarzyszeniu solna Dolina, dziękuję wszystkim organizacjom za zaproszenia skierowane do Rady Gminy na wszelkiego rodzaju uroczystości.

Dziękuję zarządowi powiatu Kolskiego, a w szczególności panu staroście Robertowi Kropidłowskiemu i panu Waldemarowi Banasiakowi za ich otwartość i życzliwość.

Serdeczne podziękowania kieruję do Pani Wójt Bożeny Dominiak za otwartość i niezawodną pomoc.

Zawsze starała się pani być blisko rady oraz mieszkańców naszej gminy, by sprostać oczekiwaniom lokalnej społeczności.

Skupiała się Pani Wójt na tym, aby w jak największym wymiarze pozyskiwać środki zewnętrzne. Dzięki pani zaangażowaniu mogliśmy realizować zamierzone cele, mając na uwadze dobro i bezpieczeństwo mieszkańców gminy, za to wszystko w imieniu całego samorządu gminy bardzo dziękuję.

Serdeczne podziękowania składam również pani Katarzynie Fila, zastępcy wójta dyrektora do spraw administracyjnych Urzędu Gminy, pani Renacie Dopierała skarbnikowi Urzędu Gminy oraz wszystkim pracownikom urzędu.

Zawsze, Szanowni Państwo, spotykaliśmy się z otwartością i ogromnym wsparciem z waszej strony, za co bardzo serdecznie dziękuję.

Szczególne podziękowania kieruję do pani Beaty Antkiewicz za jej życzliwość, profesjonalizm oraz oddanie w pracę na rzecz Rady Gminy.

Pragnę podziękować Państwu, Radnym, kochani przez całą kadencję, służyliście swoją wiedzą, doświadczeniem, a także otwartością na wspólne poszukiwanie dobrych rozwiązań dla naszej gminy.

Dziękuję za państwa, zaangażowanie, za cenne wskazówki.

Zawsze potrafiliśmy rozmawiać kulturalnie i konstruktywnie dla podejmowania najtrafniejszych decyzji.

Dziękuję panom wiceprzewodniczącym, panu Markowi Lewandowskiemu i panu Zbigniewowi Molickiemu, zawsze wskazówki pana Marka, jakże cenne, za które bardzo dziękuję, panie Marku. Pan Zbigniew Molicki może i z racji tego, że więcej czasu wolnego, bo ja pracuję zawodowo, wielokrotnie zastępował mnie i reprezentował radę na wszelkiego rodzaju uroczystościach. Panie Zbigniewie, serdeczne podziękowania. Dziękuję za ich wsparcie i okazaną pomoc.

Państwo Radni dzisiaj spotykamy się po raz 64 na posiedzeniu sesji i łącznie z dzisiejszymi będzie podjęte 429 uchwał. To jest bardzo dużo. W tym miejscu pragnę podziękować obsłudze technicznej za wykonaną pracę. Dziękuję wszystkim panom.

Szanowni Państwo, kończymy kadencję w przekonaniu, że zrealizowane przez radę działania przyniosły spodziewany efekty, a owoce tej pracy będą dobrze służyły wszystkim mieszkańcom naszej gminy.

Szanowni Państwo, wraz ze słowami podziękowania, proszę przyjąć życzenia pomyślności oraz sukcesów w realizacji wszelkich planów i zawodowych i osobistych.

Panie i Panowie, szanowni Państwo Radni, drodzy mieszkańcy.

Z okazji świąt wielkanocnych, wszystkim państwu, już w tej chwili waszym rodzinom i bliskim życzę wielu radości i spokojnego, świątecznego czasu. Jak zawsze życzę zdrowia i wszelkiej pomyślności, miłych, świątecznych chwil spędzonych w gronie rodziny i przyjaciół. Dziękuję za uwagę.

Szanowni Państwo, czy do mojej informacji macie państwo pytania, bardzo proszę, jeżeli są?

Bardzo proszę pan Radny Krzysztof Durkiewicz.

Krzysztof Durkiewicz (Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji)

Odnosnie mojego wniosku tam OSP Zabłocie, jako radny gminy i prezes OSP wnioskowałem wraz z zarządem o zabezpieczenie środków, bo nie prowadzimy działalności gospodarczej i nie mamy na to środków i mogę już nadmienić, że wczoraj był obmiar całego dachu, pan to musi wszystko zliczyć i wyceni i będzie wiadomo, ile ten dach będzie kosztował i w razie naboru wniosków będę dalej wnioskował o środki. Teraz po prostu zabezpieczyłem tylko pismem i na razie to tyle dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję Panu Radnemu.

Szanowni Państwo, jeżeli nie ma więcej pytań, przystępujemy do kolejnego punktu.

Pkt 3 porządku obrad przewiduje, przepraszam bardzo to już było tak.

Szanowni Państwo, w pkt 5 sesji wysłuchamy informacji Pani Wójt o pracy w okresie między sesyjnym.

Jak wcześniej informowałem, w trakcie swojego wystąpienia, Pani Wójt przedstawi inwestycje i przedsięwzięcia realizowane w okresie kończącej się kadencji to jest w latach 2019-2024.

Bardzo proszę, Pani Wójt oddaje głos.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Panowie przewodniczący, panie, panowie radni, zacni goście zgromadzeni na dzisiejszej sesji obrad Rady Gminy Grzegorzew, wszyscy mieszkańcy słuchający obrad sesji Rady Gminy Grzegorzew. Drodzy Państwo, dołączam się do powitań skierowanych przez pana przewodniczącego rady, do państwa.

Autora projektu, który przyjechał do, do nas z Suchego Lasu, witamy bardzo serdecznie, będzie nam pan przedstawiał program ochrony środowiska, czyli dokument planistyczny, przygotowujemy się już na następne lata.

No i niespodzianka przemiła od najmłodszych naszych mieszkańców. Dziękujemy wam bardzo, panie dyrektorze, to bardzo miła niespodzianka. Każdy z nas na pewno w serduszkach się troszkę wzruszył, że państwo zauważają środowisko oświatowe, nauczyciele z panem dyrektorem na czele, zauważacie to, że w obszarze oświaty dzieje się dużo.

Drodzy Państwo, trudno nie odnieść się do słów, które skierował do nas pan przewodniczący rady.

Panie Tadeuszu, wzruszyliśmy się wszyscy.

Bardzo dziękujemy, pan potrafi zawsze pięknie powiedzieć, już w tym momencie również kieruje słowa podziękowania dla pana na pańskie ręce, dla wszystkich radnych, ale uczynię to jeszcze w momencie, kiedy będziemy podsumowywać nasze wspólne 5 lat, nim to jednak uczynię, państwo Radni, szanowni Państwo, sołtysi, Szanowni mieszkańcy, Szanowni pracownicy urzędu, jednostek organizacyjnych, panie dyrektorze Tomaszu, cieszymy się bardzo, że pan jest dzisiaj z nami, nasz lokalny historyk, dziękujemy bardzo i jak zawsze pan Waldemar Banasiak, członek zarządu powiatu Kolskiego, Drodzy Państwo, nim przejdziemy do podsumowania minionych 5 lat, jak to zwykle bywa tak, jak pan przewodniczący zauważył. Tradycyjnie przedkładam informacje o pracy międzysesyjnej w okresie między sesyjnym, a tak patrząc w kalendarz spotkaliśmy się dokładnie 27 lutego, a dzisiaj mamy 27 dzień marca, czyli inaczej mówiąc, równy miesiąc temu.

Szanowni Państwo Radni, panowie przewodniczący, drodzy Państwo, dzisiaj odstąpiłam od prezentacji informacji o mojej pracy, o naszej pracy w okresie między sesyjnym od prezentacji fotograficznej. Mamy przed sobą informację pisemną z racji

tej, że też zadziało się sporo, więc uprzejmie proszę o cierpliwe wysłuchanie.

Drodzy Państwo, jesteśmy na finiszu robót na osiedlu w Grzegorzewie, jak państwo widzą każdego dnia szczególnie mieszkańcy, czy tutaj nauczyciele, uczniowie, rodzice, kończymy pracę na osiedlu w Grzegorzewie.

Wiceprzewodniczący rady, pan Zbigniew Molicki zgłaszał mi, że zwrócili się do pana Zbigniewa mieszkańcy miejscowości Grzegorzew w sprawie uwag, jakie skierowali do pana wiceprzewodniczącego rady odnośnie ulicy Stodólnej i ulicy Choińskiej.

Więc Drodzy Państwo, chciałam uspokoić, jak to zwykle na budowie bywa, coś tam się zadziało inaczej, więc wczoraj zebraliśmy się tam łącznie z inspektorem nadzoru i z wykonawcą i te usterki, które są na tej drodze, będziemy naprawiać. Także

termin wykonania tych prac upływa 31 marca. Więc na pewno to zostanie

naprawione i raz jeszcze zwracam się do wszystkich państwa, wszystkich, którzy

tymi ulicami się przemieszczają, że wkrótce, a już konkretnie od jutra spoglądam na

pana Grzegorza, dziękuję, Grzesiu, już konkretnie od jutra wprowadzamy nowy,

nową organizację ruchu na tych ulicach. Szczególnie dotyczy to ulicy szkolnej, która

stanie się ulicą jednokierunkową, dlatego też zwracam się do wszystkich państwa o

zwrócenie szczególnej uwagi na ten, na te ulice i ten ruch jednokierunkowy będzie

odbywał się właśnie na tej ulicy. Musimy się wszyscy do tego przyzwyczaić. Wiemy,

że przyzwyczajenie było parkowania, też koło drewnianej świątyni. Zaznaczam

Drodzy Państwo, że od tego czasu również od momentu odbioru nie będzie można

parkować przy świątyni z racji tej, że mamy tutaj zastrzeżenia i drewniana świątynia

wymaga ochrony przeciwpożarowej w sytuacjach zagrożenia, nie można by tam

było dojechać, aby no nie daj Boże, żeby coś się wydarzyło. Natomiast wracając do

konkretnych spraw, mamy parking wybudowany, właściwie już można na nim

parkować i ten parking jest przygotowany dla w ciągu tygodnia nauczycieli, rodziców

i mieszkańców, a w okresie świąt również dla osób, które, które będą dla wiernych,

jeżeli to jest, jeżeli ktoś przyjeżdża do kościoła.

Także tak to wygląda kwestia inwestycji realizowanych obecnie.

Drodzy Państwo, 8 marca otworzyliśmy przetarg na budowę drogi gminnej Ponętów Dolny, Tarnówka. Wysoka Rado muszę się tutaj zatrzymać, troszeczkę, jak państwo pamiętają mamy dofinansowanie z rządowego programu Polski Ład w wysokości 95%. Szanowni Państwo Radni w dzisiejszych zmianach do budżetu proponujemy, prosimy, państwo zdecydują, czy zgodzicie się państwo na to, aby zwiększyć wydatki na tę zaplanowaną inwestycję. Dlaczego byście państwo zapytali, skąd ta zmiana? Szanowni Państwo, ogłosiliśmy przetarg, otworzyliśmy oferty, wpłynęły 3. Proszę przez moment posłuchać, jaka jest różnica.

Oferta firmy z Uniejowa 4 900 000, firma Mkstella 2 800 000, firma Transpili z Lichenia i tu jest kwota jeszcze większa 5 490 000.

Takie są różnice i dzisiaj musimy podjąć decyzję, czy budujemy tę drogę, na którą mamy zabezpieczone pieniądze w wysokości 1 900 000 w budżecie i jaka dalej będzie nasza decyzja, otóż, uzasadniając chciałam powiedzieć, że w momencie, kiedy składaliśmy wniosek, w momencie, kiedy składaliśmy wniosek rok temu, wtedy określaliśmy wartość, wartość tego zamówienia.

Ceny były zróżnicowane i inne, więc szacując wartość tego zamówienia, wyszło nam, że powinniśmy w 2 000 000 się że tak powiem, kolokwialnie zmieścić. W momencie, kiedy ogłosiliśmy przetarg, tak jak państwu przed chwilą przedstawiłam te ceny zdecydowanie są wyższe, pragnę jeszcze dodać w tym miejscu, że, ogłoszony przetarg, którego otwarcie nastąpiło 8 marca, jest w systemie zaprojektuj i wybuduj.

Tutaj też w tych dokumentach są koszty dokumentacji technicznej, więc to też podraża inwestycje.

Zaprojektuj i wybuduj, być może to jest troszeczkę utrudniona forma, bo mamy trochę inne doświadczenia, ale wysoka Rado, szanowni Państwo, Szanowni

mieszkańcy, nie mieliśmy innego wyboru, gdyż 11 lipca, o ile dobrze pamiętam, kończy nam się promesa, a droga jest powyżej 1 km, co zgodnie z przepisami wymaga decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych. Jediną formą, aby pieniądze, które otrzymaliśmy z polskiego ładu, nie stracić, jest forma zaprojektuj i wybuduj, więc potencjalny wykonawca policzył też sobie koszty projektu i innych rzeczy, które w tym systemie będą potrzebne.

Także w dzisiejszych zmianach do budżetu proponujemy zmianę, aby zabezpieczyć pieniądze na ten cel.

Drodzy Państwo, otrzymaliśmy dotację z urzędu Marszałkowskiego województwa Wielkopolskiego na drogę, którą chcemy wybudować w tym roku, czyli zakończyć drogę w kierunku miejscowości Barłogi, tak zobrazuje chodzi o drogę w kierunku firmy Eurotech. Pamiętamy, że w ubiegłym roku wybudowaliśmy tam odcinek, a w tym roku chcielibyśmy tę inwestycję zakończyć. Mamy dofinansowanie w wysokości 100, około 150 000 od pana marszałka województwa Wielkopolskiego. Jaki kosztorys będzie? Jeszcze nie wiemy, to dofinansowanie należy, Drodzy Państwo, wykorzystać.

Zadania wspólnie z powiatem kolskim. Uprzejmie wszystkich państwa informuję, że 7 marca odbyło się spotkanie dotyczące postępu prac nad realizacją przebudowy drogi Powiatowej Leśnica, Grzegorzew. Obecny wśród nas pan Waldemar Banasiak, łącznie z panem starostą, z członkami zarządu, z wykonawcą, to spotkanie odbyliśmy, byliśmy też w terenie. Trudności, jakie się po drodze, po drodze zadziały, zarząd powiatu, powiatowy zarząd dróg, wyraził zgodę na przedłużenie terminu i tutaj na spotkaniu podjęto decyzję że do końca kwietnia ta inwestycja zostanie wykonana. Bardzo się cieszymy z tej inwestycji, kluczowej dla nas. To trakt, który na pewno zdecydowanie poprawi bezpieczeństwo i dziękujemy, panie Waldku, na naszych drogach. Szanowni Państwo, będąc przy drogach

powiatowych, po których poruszamy się wszyscy, myślę, że to jest bardzo dobra wiadomość, już w momencie tym. Kieruje wzrok w kierunku pana Waldka Banasiaka, panie Waldemarze, cieszymy się bardzo, że ogłosiliście państwo na odcinek drogi, właściwie to też powyżej kilometra, duży odcinek drogi. Realizacji zadania Grzegorzew Ponętów Dolny, kolejna ogromna inwestycja o dużym zasięgu. Łącznie, Drodzy Państwo, z bezpieczną ścieżką, pieszo-rowerową i to jest już zadanie, które przetarg został ogłoszony, o ile dobrze pamiętam, 4 kwietnia nastąpi otwarcie oferty. Kolejna sprawa z powiatem kolskim i kolejne podziękowania w kierunku Pana Radnego Waldemara Banasiaka to Szanowni Państwo, ogłoszony również przetarg na przebudowę drogi Powiatowej Kielczewek, Kielczew, czyli od drogi krajowej nr 92 w kierunku Kielczewka. Tutaj wielokrotnie wniosek pana wiceprzewodniczącego Marka Lewandowskiego staje się faktem, drodzy Państwo, otwarcie ofert wkrótce, bo 2 kwietnia i kolejna bardzo dobra informacja dla nas wszystkich, wielokrotne wnioski pani radnej Izabeli Kacperskiej i nie tylko i nas wszystkich i mieszkańców poruszających się na odcinku drogi Tarnówka w kierunku Umienia. Tu już przetarg został rozstrzygnięty, bo przetarg został rozstrzygnięty 13 marca, wartość robót około 300 000 i można powiedzieć, że wkrótce to zadanie będzie realizowane, ale na pewno więcej o tym powie pan Waldek. Dziękujemy jeszcze raz za te wszystkie dobre wiadomości, wysoka Rado, szanowni Państwo, drodzy mieszkańcy, drodzy goście, przystąpiliśmy do prac na drogach gminnych, jak to zwykle bywa wiosną, wiadomo, że po zimie te drogi się zniszczyły, wsłuchując się w głosy sołtysów, mieszkańców podczas zebrań spotkań, no i nade wszystko głosy Państwa radnych w dzisiejszych do zmianach do budżetu proponujemy i tu Szanowni Państwo Radni uwaga przenieść kwotę 1 813 000. Gdybyście państwo zapytali, skąd te pieniądze to są pieniądze z tzw. wolnych środków, czyli to, co udało nam się w ubiegłym roku wypracować jako wolne środki, czyli inaczej mówiąc bilans budżetu przedstawił taką kwotę pani skarbnik wyliczała z paniami i dzisiaj

proponujemy Państwu Radnym, gdyż kiedy w momencie, kiedy był budżet gminy uchwalany w minionym roku, w grudniu, to na drogach mieliśmy, no niewielką kwotę, bo chyba około, pani skarbnik? Nie słucha. W budżecie gminy mieliśmy na drogi zabezpieczone no niewielką kwotę o ile dobrze pamiętam, tam było chyba 50 000 tylko.

Ale w momencie, kiedy w momencie, kiedy jest taka możliwość, to dzisiaj w tych pieniążkach będziemy te drogi remontować. Wnioski, które państwo złożyliście, wszystkie można powiedzieć, są ujęte w tych naprawach wożenia, materiału itd. Myślę, że to jest widoczne wokół nas, Drodzy Państwo Radni, szanowni Państwo, również dzisiaj proponujemy zwiększenie pieniędzy na zaprojektowanie przepustu. Pan przewodniczący rady Tadeusz Sosnowski odczytał petycję, skierowana została petycja do Rady Gminy Grzegorzew. W związku z tym, zgodnie z ustawą o samorządzie, petycję rozpatruje komisja skarg i wniosków, komisja skarg i wniosków skierowała petycję do pana przewodniczącego, taka jest procedura. Państwo radni dzisiaj będą podejmowali uchwałę o tym, że ten wniosek zostaje skierowany do wójta gminy, a my się będziemy tym zajmować i wychodząc już naprzeciw, jeżeli Państwo Radni się zgodzą, dzisiaj zgodzicie, to w budżecie zabezpieczamy około 60 000 na wykonanie projektów, odbyła się wizja z udziałem mieszkańców, szanowni Państwo, ta wizja miała miejsce 12 marca, zaprosiliśmy potencjalnego wykonawcę, który nam przedłożył koszty. Wykonanie takiej, takiego projektu tutaj, tu będą jeszcze inne dokumenty, bo każdy ciek wodny, że tak powiem, wymaga zgody wód polskich i tutaj musimy mieć dokumentację geotechniczną dla posadowienia obiektu, potem musimy mieć dokumentację, obliczenia hydrologicznego, czyli przepływ wód, potem musimy mieć, Drodzy Państwo, operat wodnoprawny i uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego i dopiero projekt budowlany. Wysoka Rado w projekcie zmian do budżetu, pieniądze na te dokumentację zostaną zabezpieczone w momencie, kiedy pani i panowie radni

podejmą tę uchwałę.

Przechodząc do dalszej części informacji o mojej pracy, uprzejmie państwa informuję, że w dzisiejszych zmianach do budżetu znajduje się kwota 36 900 zł. Pamiętamy spotkania z mieszkańcami, chodzi o projekt, który będziemy realizować wspólnie z firmą, która będzie nam w tym pomagała. A chodzi o to, że chcemy budować instalacje fotowoltaiczne w naszej gminie, to jest tzw. Projekt parasolowy dla Wielkopolski wschodniej. Marszałek województwa Wielkopolskiego ogłosił już nabory wniosków. Pamiętamy te spotkania w sołectwach, to państwo, sołtysi twierdząco kiwają głowami, więc uprzejmie dzisiaj informuję, że mając 86 wniosków naszych mieszkańców, przystępujemy do tego projektu. Dofinansowanie planowane to 80%, planowane. Zaznaczam, że we wnioskach tych nie ma ograniczenia, jeśli chodzi o dochód, czyli wniosek mógł złożyć każdy mieszkaniec, nie było tutaj kryterium dochodowego w tej sprawie, 86 osób złożyło wnioski i obecnie u tych 86 osób dokonywane były tzw. Inspekcja techniczna po to, żeby przygotować program funkcjonalno-użytkowy i następnie złożenie wniosku, przetarg i procedura, cała przed nami, ale fajnie byłoby, gdybyśmy otrzymali dofinansowanie i u tych mieszkańców, którzy chętnie się zgłosili, abyśmy mogli tam zamontować instalacje fotowoltaiczne, magazyny energii i dla tych osób, które się zdecydowały, pompy ciepła. W tej chwili, tak jak wspomniałam, firma będzie przygotowywała program funkcjonalno-użytkowy celem złożenia wniosku przez naszą gminę i tak jak wspomniałam, nabór trwa do 30 kwietnia.

Drodzy Państwo, w proponowanych przeze mnie zmianach do budżetu również zabezpieczamy pieniądze na montaż 2 lamp oświetlenia ulicznego w Borysławicach Kościelnych jest to kwota 5000 zł. O tych lampach mówił wielokrotnie Pan Radny Janusz Dorabiała, panie Radny w dzisiejszych zmianach do budżetu znajdują się pieniądze na ten cel, na montaż tych lamp. W uchwałach, które dzisiaj będą procedowane, występuję do wysokiej rady z projektem uchwały w sprawie

wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2025 rok środków z przeznaczeniem na Fundusz Sołecki. Myślę, że to jest duża radość. Tak, będzie to kwota, Drodzy Państwo, w budżecie przyszłego roku Rada Gminy podejmie, myślę historyczną, uchwałę, gdyż był taki czas, kiedy tego funduszu nie mieliśmy. Będzie to kwota drodzy Państwo, no szukam kwoty, przepraszam 360 000, 40% zwrotu planowane, czyli tam ponad 100 000 mielibyśmy zwrotu z tych z funduszu sołeckiego. Drodzy Państwo, na pewno to uchwalenie funduszu sołeckiego, to Panie i Panowie radni dzisiaj zdecydują, a ja zwracam się w kierunku państwa sołtysów, pań i panów, sołtysów, rad sołeckich. Na pewno to uaktywni wasze pomysły, działania, a w sprawie tej już będą też decydowali przyszli samorządowcy tej gminy. Szanowni Państwo, od czasu ostatniej sesji aktywność tak teraz króciutko przedstawię była następująca. Zakończyliśmy zebrania strażackie, we wszystkich miejscowościach odbyliśmy te zebrania dziękuję bardzo, bardzo panu przewodniczącemu rady, radnym Rady Gminy, radnemu powiatu, bo byliśmy w pełnym składzie we wszystkich 8 jednostkach, przez 8 sobót podróżowaliśmy po gminie i odwiedziliśmy wszystkich, którzy prowadzą tę działalność i Drodzy Państwo, dzisiaj bardzo wam dziękujemy za przyjęcie serdeczne, za rozmowy, za to, że mogliśmy tak fajnie spotkać się we wszystkich 8 jednostkach OSP, a Państwu Radnym. Na ręce pana przewodniczącego, pana Tadeusza składam serdeczne podziękowanie, bo zawsze miło było, jak razem byliśmy. Dziękuję bardzo.

28 w szkole podstawowej w Barłogach odbył się konkurs wiedzy Pożarniczej. Nasi młodzi adepci, strażacy wystąpili w tym konkursie, nauczycielom bardzo dziękujemy za przygotowanie naszych młodych strażaków, można tak powiedzieć, a organizatorom dziękujemy i panu komendantowi gminnemu, Panu Radnemu Michałowi Sucinie bardzo dziękuję za pokaz pierwszej pomocy, który był bardzo można powiedzieć, dużym zainteresowaniem cieszył się, prawda, bo uczniowie bardzo chętnie ten pokaz oglądali, a jednocześnie bardzo chętnie angażowali się

prawda z tego, co wiem.

29 lutego uczestniczyłam w zjeździe wójtów, burmistrzów z Wielkopolski, drodzy Państwo. 7 marca odbyło się spotkanie w sprawie przebudowy drogi Leśnica, Grzegorzew, o czym już wspomniałam, 11 marca nasza delegacja wzięła udział w spotkaniu z wicemarszałkiem województwa panem Krzysztofem Grabowskim, spotkanie odbyło się w Kaliszu, bardzo wam dziękuję, że byliście, a pani Kindze za opiekę, bo z państwem pojechała. 12 marca odbyło się spotkanie z projektantem budynku socjalnego w klubie Sparta Barłogi, czyli nasze plany rozbudowy. Następną datą 15 marca uczestniczyłam w zebraniu sprawozdawczym klubu sportowego Orzeł Grzegorzew, zebranie miało miejsce w tym, w tym budynku. 22 marca uczestniczyłam w 3 spotkaniach, to był bardzo wymagający dzień. O godzinie dziewiątej z udziałem projektantów z firmy Rzemiosło oraz pana inspektora, pana dyrektora Józefa Sochackiego, pana inspektora nadzoru i wykonawcy odwiedziliśmy postęp prac w szkole w Grzegorzewie.

Następnie o godzinie 10, również przy udziale projektantów pana dyrektora Dariusza Tylaka, Państwa Radnych odbyło się spotkanie na temat planowanej rozbudowy szkoły podstawowej w Barłogach. I tego samego dnia udałam się do Kłodawy na godzinę 14 a tam uczestniczyłam drodzy Państwo, w posiedzeniu rady stowarzyszenia solna Dolina. Wiem, że na sesji tam schował się nasz członek zarządu, panie Piotrze, melduję wszystkim państwu, jest pozdrawiam, że rada stowarzyszenia Solna Dolina przyjęła dokumenty, dokumenty bardzo potrzebne i Drodzy Państwo ze stowarzyszenia solna Dolina, mamy też możliwości pozyskiwania pieniędzy. Pieniądze będą dla stowarzyszeń, dla kół, naszych mieszkańców i dla samorządu. Ponad 1 000 000 zł dla naszej gminy w różnych postaciach, bo w tym programie jest wielofunduszowość, ale już tematu dłużej rozwijać nie będę, w każdym razie z tego z naszego uczestnictwa w stowarzyszeniu Solna Dolina będzie na pewno jakiś efekt fajny. Tak jak do tej pory.

24 marca wzięłam udział z naszą fajną delegacją sołtysów w obchodach powiatowego dnia sołtysa, jest to kontynuacja powiatowych obchodów dnia sołtysa przez zarząd powiatu pana starosty Roberta Kropidłowskiego. Oczywiście z nami był również obecny wśród nas pan Waldemar Banasiak, a paniom i panom sołtysom dziękuję bardzo. Był to bardzo miły czas, który wspólnie mogliśmy spędzić w niedzielę 24. Wczoraj, o czym już wspominałam, odbyło się z udziałem wykonawcy, przegląd prac i to, co pan wiceprzewodniczący rady Zbigniew Molicki zgłaszał w imieniu mieszkańców, zostało wszystko skrzętnie spisane i zapewniam państwa, że będzie to naprawione. Drodzy Państwo, tak przebiegał miesiąc pracy w okresie między sesyjnym. Uprzejmie wam dziękuję za cierpliwe wysłuchanie. Zapraszam do dyskusji.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję Pani Wójt.

Bardzo proszę, czy macie państwo pytania? Pan wiceprzewodniczący Zbigniew Molicki proszę bardzo.

Zbigniew Molicki (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję bardzo, Pani wójt poruszyła spotkanie rady budowy związaną z inwestycjami drogowymi. Ja również uczestniczyłem w tym spotkaniu i była poruszona sprawa dotycząca budowy ścieżki pieszo rowerowej z Grzegorzewie do Koła. W związku z tym, że tam we wstępnych założeniach było ułożenie polbruku, czyli kostki brukowej, no zgodnie z wnioskami mieszkańców zaproponowałem tak, taka była wola mieszkańców, żeby ta robota poszła i szybciej, i sprawniej, żeby zamiast polbruku został ułożony asfalt. Ale do tego tematu dopiero prawda Pani Wójt się odniesie, zarząd powiatu w terminie późniejszym, jak i powiedzmy no zaakceptowali ten wniosek, bo sami widzą, że jednak ta stabilność gruntu, jeżeli chodzi i w ogóle ułożenie ścieżki pieszo, rowerowej, jeżeli chodzi o asfalt, to raczej

jest to bardziej bezpieczne i trwałe jeżeli chodzi, jeżeli chodzi o utrzymanie, nawet jest bardziej wygodne ze względu na to, że nie ma przerostów, chwastów itd. itd. Także ten wniosek mieszkańców został przeze mnie skierowany, jeszcze w 1 sprawie, bo tutaj dzisiaj Pani Wójt mówiła nam o programie związanym funkcjonowanie i użytecznym, jeżeli chodzi o te źródła odnawialne. Pani wójt, ten pan, który tu był, przedstawiciel tej firmy, zgłosił się do nas, ja mówię sam o sobie, bo nie wiem, jak u innych było. Było dosłownie spotkanie 5 minut, na wieczór mieliśmy otrzymać pewną informację i miał przekazać, że ma przyjechać jeszcze jakiś specjalista, który miał się wypowiedzieć odnośnie magazynowania prądu do dnia dzisiejszego proszę panią, nie mam takiej informacji, informacji i tu jestem rozżalony, naprawdę jestem rozżalony, bo zapłaciłem jakieś pieniądze i w związku z tym teraz, jak poproszą mnie o ewentualne konsultacje podziękuję, niestety zrezygnuję, bo sobie załatwię w innej sprawie. Niepoważnie zostaliśmy potraktowani, zresztą tu już nie tylko ja, ale i koledzy inni też o tym na ten temat wypowiadali się. Dziękuję, bardzo, to było wszystko.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Mogę, AD Vocem, Panie Przewodniczący?

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dziękuję. Jeśli chodzi o budowę ścieżki pieszo, rowerowej, to tak jak wspomniałam, przetarg będzie wkrótce. Jeśli chodzi o ten te wnioski, tak oczywiście tutaj słusznie, pan wiceprzewodniczący zauważył. Wiadomo, że inwestorem jest powiat Kolski wspólnie z naszą gminą tę inwestycję mamy w budżetach razem, natomiast co do tej ścieżki podzielam tutaj zdanie i zresztą o tym jest, tutaj są radni z Ponętowa,

mieliśmy spotkanie, wnioskowaliśmy i będzie już jest zaprojektowana prawda, pani Waldku, dokładnie tak jest, to właśnie tak jest zaprojektowana ścieżka pieszo rowerowa z asfaltu, z tego względu, że tak jak słusznie, tutaj pan zauważył poruszający się na rowerach jest to wygodniej.

Głównie kierowaliśmy się tym, żeby było wygodniej, a tak jak tutaj pan mówił między kostką często wyrasta chwast itd. więc tutaj zarząd powiatu przyjął to i jako zarządca tej drogi ta sprawa jest już w projekcie technicznym, łącznie z pozwoleniem na budowę. Jeśli chodzi o projekt, który...

Zbigniew Molicki (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Ale przepraszam wejść jeszcze w słowo, bo poza ścieżką rowerową jeszcze mają być również uregulowane sprawy wjazdów do poszczególnych posesji.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Tak, to wszystko jest w projekcie technicznym, w sprawach wjazdu, to mieliśmy troszeczkę tutaj, pan Wawrzyniak najbardziej się tym zajmował, bo praktycznie nie było dnia, żeby osób, byliśmy na spotkaniu w świetlicy w Ponętowie, ale potem każdego dnia przyjeżdżał ktoś do nas, bo nie zawsze mieszkańcy wiadomo, rozumiemy, to nie mogą przyjechać na spotkanie, bo to było w godzinach pracy, ale potem przyjeżdżali do nas indywidualnie i myśmy byli w stałym kontakcie tutaj z panem Waldkiem i z panem dyrektorem Kujawą, zresztą do spraw technicznych osobami.

Drodzy Państwo, z radnymi wspólnie czy pan Janusz, czy pan Karol, naprawdę zanim zostały zjazdy uzgodnione, do każdej posesji, trwało to dość sporo czasu. Te zjazdy są też uzgodnione, łącznie z numerami działek i innymi sprawami związanymi z otrzymaniem pozwolenia na budowę, w przeciwnym razie takiego pozwolenia, aby powiatowy zarząd dróg nie otrzymał, a zarząd powiatu nie mógłby

ogłosić przetargu. Także fajnie, że mamy to już za sobą i teraz trzymamy kciuki, aby tylko nie było dużego wzrostu cen, tak jak to bywa w przypadku innych dróg. No ale zobaczymy, co to będzie 4 kwietnia. Jeśli chodzi o panie wiceprzewodniczący no żałuje bardzo, że nie zgłosił pan tego że pan zapłacił pieniądze.

Nie mieliśmy takich zgłoszeń, że firma, która odwiedzała nasze domy, fakt, było to też często po godzinach, wieczorami, bo przedstawiciel wynajmował tutaj nocleg i poruszał się po gminie, w różnych porach dnia i też wieczoru. Więc na pewno, jak znam życie, pracownicy urzędu słuchają dzisiejszej sesji, więc na pewno panie z gospodarki już tam temat sprawdzą, czy została podpisana przez pana umowa, panie wiceprzewodniczący, bo to jest bardzo ważne. Tak, sprawdzimy to.

Zapraszam do dyskusji dalszej.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę. Pan wiceprzewodniczący Marek Lewandowski.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Szanowni Państwo, słuchając z uwagą, informację Pani Wójt może naprawdę wielu, podejrzewam, że wszystkie sołectwa dotrze, wiadomo, że w przyszłym roku w budżecie będzie wyodrębniony tzw. Mały Fundusz obywatelski, tzw. potocznie Fundusz Sołecki. Zapewniam panom, że mieszkańcy naprawdę mają wiele pomysłów i podejrzewam, że nie zmarnują tych pieniędzy, będą naprawdę, będą naprawdę wykorzystane w sposób racjonalny i sołectwa mieszkańcy poszczególnych sołectw będą z tego zadowoleni.

Ale może troszkę wybiegnę do przodu, bo pamiętam, jak w 2020 roku podjęliśmy decyzję o zawieszeniu funduszu sołeckiego. Fundusz sołecki zawiesiliśmy po to, aby szukać oszczędności przy po prostu przepłaceniu rachunków za energię elektryczną, bo był moment, w którym pamiętam, mówiliśmy, że rachunek za

energię elektryczną przy oświetleniu gminy brakuje pieniędzy z podatku rolnego, żeby płacić rachunki, jeżeli mnie pamięć nie myli.

I teraz tak, ja chciałbym już do końca, bo ja osobiście też byłem za tym wnioskiem żeby zawiesić, bo to szukaliśmy po prostu oszczędności i teraz tak, chciałbym zadać pytanie, wybiegając troszkę do przodu. Pani wójt, jeżeli wymienimy wszystkie lampy na terenie gminy Grzegorzew na energooszczędne, czy jest to możliwe żeby jakoś w przybliżeniu określić, ile będziemy mieli oszczędności na płaceniu za energię elektryczną?

Bo wiem tak jak wspomniałem, żeby po prostu jak to się mówi szukaliśmy oszczędności i myślę, że przywracając Fundusz Sołecki jak najbardziej wskazane i zadowoleni, ale po prostu żeby jak się powiedziało, a to trzeba powiedzieć b i trzeba powiedzieć, czy ile na tym zaoszczędzimy? Nawet pamiętam, na którejś sesji zadawał Łukasz Łuczyński, jak to się mówi, to pytanie, ale mówiąc krótko, czy jest to możliwe, aby taką sumę, po prostu, jak to się mówi, podać mieszkańcom. Dziękuję bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę, Pani Wójt.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Nie wiem, jaki to ma związek z Funduszem sołeckim?

Czy pan ma na myśli, że z funduszu sołeckiego będziemy wymieniać oprawy oświetlenia ulicznego?

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Ja mam na myśli, tak jak powiedziałem, jeżeli, bo część jest wymieniona już tych

lamp tak?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

No tak.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

No i teraz ileś zostało i przykładowo na tej części, którą ja tu nie powiem szczegółowo, żebym się nie pomylił, pamiętam, na którejś sesji Łukasz Łuczyński zadał pytanie, te lampy, które już zostały wymienione, jakie oszczędności są na tej? Więc jestem ciekaw, jeżeli zostaną wymienione wszystkie już, czy to będzie za rok, dwa czy trzy, bo ja nie wiem, za ile wymienimy wszystkie, czy ktoś jest w stanie powiedzieć, jaka to będzie suma oszczędności, powiedzmy na rachunku, które płacimy za energię elektryczną?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Okej.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

W przybliżeniu, ja nie mówię o jakiś.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Tam trudno nam o szczegóły, bo nigdy nie wiemy, jaki będzie koszt energii, prawda. Znaczą Szanowni Państwo, Drodzy Państwo, w 2022 roku, wtedy jeszcze podczas pandemii pamiętamy wszyscy sesje na hali sportowej, wtedy przedstawiciele spółki oświetlenie uliczne i drogowe u nas, do nas przyjechali i my wtedy ja wiem, dlaczego teraz powiązałam, nie wiem, czy dobrze pańskie pytanie, bo było odstąpienie od funduszu sołeckiego po to, żeby wymieniać oprawy. Tak? Rozumiem, dlatego też, ale w przyszłym funduszu to nie musimy, bo mamy projekt Rozświetlamy Polskę, dlatego zadałam pytanie, jaki ma to związek z Funduszem

sołeckim, okej, idziemy dalej. Więc w 2022 roku wtedy wybraliśmy miejscowości, które w których oprawy są najbardziej energochłonne, czyli te stare oprawy i to dotyczyło, bo tu pani Danusia mi ładnie przygotowała, miejscowości Ponętów Dolny, Tarnówka i Ladorudzek, wtedy wymieniliśmy 121 opraw. Efekt finalny w budżecie i w rachunkach jest widoczny, bo pomimo poszybowania cen energii i pomimo inflacji i pomimo skutków wojny i pomimo tego, co się działo w naszym kraju i dzieje, rachunki za energię nie wzrosły. Można powiedzieć, że były porównywalne, czyli efekt wymiany 121, opraw na pewno jest widoczny w naszym budżecie. Naturalnie że wzrosły, wzrosły koszty obsługi przedstawicieli, którzy u nas obsługują nam te infrastrukturę, kiedy ceny paliwa wzrosły. No to firma, która awarie usuwa, no to wiadomo, że koszty wzrosły, natomiast oświetlenia ulicznego, jeśli chodzi o energię, koszty nie wzrosły, wręcz można powiedzieć, że oszczędzamy.

I tutaj porównując wydatki na zużycie energii w 2023 roku do 2020, uwaga, pani Danusia ładnie wyliczyła, są niższe o 41 000. Zaznaczam, pomimo że ceny wzrosły. Czyli za energię, skupiamy się na cenie 1 kW, także na pewno było to bardzo ekonomiczne, a to, co pan wiceprzewodniczący Marek powiedział często porównujemy, że oświetlenie uliczne w budżecie to taka kwota, jaka po stronie wydatków, jaką mamy po stronie dochodów, jeśli chodzi o podatek rolny, który wpływa do budżetu gminy.

To nie jest żaden zarzut, ani absolutnie, ale takie może porównanie, skoro rozliczamy tak uważnie wszystko.

Drodzy Państwo w 2023 roku złożyliśmy wniosek do programu Rozświetlamy Polskę, tak i w tym programie mamy do wymiany 220 opraw, wczoraj, kiedy przygotowując się do sesji, jeszcze rozmawialiśmy z przedstawicielami spółki. Trudno nam powiedzieć, Drodzy Państwo, jakie to będą oszczędności, dlatego, że jeszcze przetarg nie jest rozstrzygnięty, ale oszczędności będą na pewno, bo od

220 opraw, które wymienimy z tych następnych, też energochłonnych, na oprawy typu LED, na pewno będą oszczędności. Także dziękuję, Panie Przewodniczący, panie wiceprzewodniczący, zadanie tego pytania, bo warto, żeby mieszkańcy o tym wiedzieli, że szukamy oszczędności, tak bardzo dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję, może w kwestii dopełnienia wypowiedzi Pani Wójt, bo ja pamiętam tą sesję i przedstawicieli oświetlenia z Kalisza na tej sesji, o ile dobrze pamiętam, w kwocie, którą chcieliśmy przeznaczyć na wymianę lamp, to były ten cały Fundusz Sołecki.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Tak.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Mieściło się około 80, 90 opraw.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Zgoda.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

I jeżeli dobrze sobie przypominam, to po dłuższych pertraktacjach, gratisowo dołożyli nam chyba do 120 opraw wymiany, czyli już żeśmy zyskali.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

121 dokładnie.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

I jak Pani Wójt wspomniała no mimo wzrostu cen gdzieś nie poszybowały do góry.

Także wydaje się, że było to zasadne.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dziękujemy bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Ta decyzja wtedy, bardzo proszę, jeżeli są jeszcze pytania?

Pan Radny Rafał Kotkowski bardzo proszę.

Rafał Kotkowski (Przewodniczący komisji planu i budżetu)

Pani wójt, ja myślę, że wyodrębniając Fundusz Sołecki, powinniśmy przypomnieć tutaj mieszkańcom, a właściwie może nawet omówić, na czym on polega, jakie inwestycje możemy poczynić właśnie tutaj, przy funduszu sołeckim.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Szanowni Państwo, za chwileczkę będziecie podejmować uchwały, oczywiście, zawsze mówimy o gospodarnym wydawaniu. Słuszne spostrzeżenie, już wiem, przewodniczącego komisji, planu i budżetu. Chodzi o to, że ten Fundusz sołecki, tak jak wówczas, spotykało się to z różną opinią, ale tak jak wówczas efekt ekonomiczny jest taki, że jest tak.

To, co pan Tadeusz zauważył i tutaj państwo, więc teraz wracamy i też mam nadzieję, że rady sołeckie te pieniądze będą przeznaczają na konkretne rzeczy, które są potrzebne w danym sołectwie. Pamiętamy wszyscy, że koła gospodyń wiejskich na przestrzeni ostatnich lat otrzymały spore dofinansowanie, więc myślę, nie chciałabym tu niczego sugerować, ale jest w otoczeniu tyle rzeczy do zrobienia wyczyszczenia rowów czy innych poboczy, np. że warto byłoby również na ten cel przeznaczyć pieniądze. Pan szef komisji rewizyjnej się do mnie, uśmiecha do mnie panie Andrzeju? Ale też są rzeczy, które trzeba np. tak jak w Borysławicach,

potrzebne to już Drodzy Państwo, fajne spostrzeżenie, to jest mały Fundusz Obywatelski i tak jak będzie ten Fundusz przedstawiony przez mieszkańców, to inicjatywa oddolna mieszkańców, którą zawsze szanujemy, tak i liczymy zawsze na to, że będzie to decyzja taka, że w postaci jakiegoś efektu czy.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Na pewno, jeżeli chodzi o Fundusz Sołecki, będą konsultacje społeczne, także.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Gospodarnie, na pewno będzie.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Coś będzie wypracowane.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Na pewno będzie gospodarnie.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę pan radny Krzysztof Durkiewicz.

Krzysztof Durkiewicz (Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji)

Pani wójt, Borysławice Kościelne, montaż 2 lamp oświetleniowych, to rozumiem, że piąta nitka tam jest?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Nie, tam nie ma piątej nitki, tam będzie wybudowana szafka, obecnie jest taka możliwość.

Krzysztof Durkiewicz (Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji)

Z jednej szafki dwie lampy uciągnie?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Tam będą, pani Danusiu, szczegóły na pewno tutaj pani Danusia zna.

Krzysztof Durkiewicz (Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji)

Dobrze, ale to chciałem dopowiedzieć, bo ja też wnioskowałem o 1 lampę i jedyne światło od wiaduktu jak się jedzie do Bylic w lewo i też składałem wniosek, jak daleko ta sprawa stoi? Bardzo bym prosił o odpowiedź, bo jedną na krzyżowce to mamy, o którą wnioskowałem już wcześniej, a jeszcze znaczy wnioskowałem o dwie, między dwie posesje były, ale zaplanowana była jedna pośrodku, jak daleko ta sprawa poszła już?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Panie Radny, nie zapominamy o niczym i Pański wniosek też będzie w rejestrze, proszę, uspokoić mieszkańców, wiem, chodzi o lampę od wiaduktu w lewo na tę drogę. Doskonale wiemy, na tę chwilę wykonana jest oprawa przy skrzyżowaniu, która pali się i niech bezpiecznie świeci.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę, czy jeszcze są pytania do Pani Wójt?

Jeżeli nie ma? Dziękuję Pani Wójt.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dziękuję bardzo, Drodzy Państwo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Szanowni Państwo, zgodnie już z naszym przyjętym zwyczajem, bardzo proszę o zabranie głosu, jeżeli pan Waldemar chce, a na pewno chce nam coś przekazać, to bardzo proszę, panie Waldemarze.

Waldemar Banasiak (Członek Zarządu Powiatu Kolskiego)

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, nie tyle chcę, co uważam, że chyba dzisiaj też nawet powinienem, czuję też, taki obowiązek, bo jak przecież wszyscy wiemy, dziś ostatnia sesja, tak w gminie Grzegorzew, jutro mamy ostatnią sesję w powiecie kolskim.

A niezwykle, dużym wyzwaniem, ale powiem państwu szczerze, wielkim zaszczytem było dla mnie w ciągu tych 5 lat reprezentować państwa, mieszkańców gminy Grzegorzew w powiecie kolskim, będąc radnym powiatu Kolskiego, pełniąc funkcję członka zarządu. Myślę, Szanowni Państwo, że, starałem się tą funkcję wykonywać jak najbardziej efektywnie, we wszelkich sferach, szanowni Państwo.

Zresztą, dziś miałem taki ambitny plan, dzisiaj zrobić jakiś podsumowanie, większe, szersze, dłuższe, tej całej działalności, ale myślę, że nie ma, nie ma to celu, ponieważ tak naprawdę szanowni Państwo, spotykaliśmy się, starałem się być na każdej sesji Rady Gminy Grzegorzew i na bieżąco informować państwa tu obecnych, ale poprzez przekaz medialny również naszych mieszkańców o tym, co w powiecie kolskim się zadziało. Naprawdę szanowni Państwo, czego mogliście na pewno też doświadczyć osobiście, staraliśmy się, podejmowaliśmy jako rada powiatu, jako zarząd powiatu, wiele działań, tak już mówiąc ogólnie, które miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców powiatu Kolskiego i przecież wiadomo, że i mieszkańców gminy Grzegorzew.

Proszę państwa, były to liczne inwestycje w służbę zdrowia. Tutaj nie będę już też się powtarzał. Dzisiaj przed posiedzeniem zarządu o godzinie dziewiątej chociażby nastąpiło uroczyste otwarcie pierwszej części przebudowanego oddziału wewnętrznego w kolskim szpitalu, to już naprawdę XI wiek. Przedtem dobrze państwo pamiętacie, chirurgia, zakup, praktycznie wymiana taboru karet dla szpitala Kolskiego, no może się o tym mniej mówi, ale też prosektorium i wiele,

wiele inwestycji w służbę zdrowia, szanowni Państwo, w nasz kolski szpital i tu po raz kolejny się powtórzę.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę, o to, co w gestii było organu tzw. prowadzącego, myślę, że staraliśmy się wykonywać jak najlepiej i to robiliśmy szanowni Państwo.

Wiele inwestycji oświatowych, dotyczących bezpieczeństwa w naszym powiecie, przecież, to już wielokrotnie rozmawialiśmy o remontach sala ZST, budowa nowej, remont istniejącej, zespół szkół techniczno-ekonomiczno administracyjnych, kompleksowa termomodernizacja. Naprawdę długo szanowni Państwo, by tu mówi o wszelkich inwestycjach. Jutro na sesji powiatu kolskiego zabezpieczamy niemal 1 000 000 zł środków na kolejne remonty w ponadpodstawowych szkołach w naszym powiecie, 1 000 000 zł na remonty na początku roku, w marcu. Także, także staramy się naprawdę tutaj bardzo szeroko i tak konstruktywnie, ale i też w miarę potrzeb reagować na to, co w ponadpodstawowych szkołach potrzeba i co się dzieje.

Szanowni Państwo, szczególną uwagę się zwrócić, o czym też tutaj co sesję rozmawiamy o inwestycjach drogowych w naszym powiecie. Nie będę mówił o wszystkich, ale jak patrzę na Państwa, Radnych, na państwa, sołtysów, to przecież chyba nie ma miejscowości w naszej gminie, gdzie by jakiś odcinek drogi Powiatowej, nie został wyremontowany.

Zaczęliśmy od dokończenia Tarnówki, Boguszyniec no nie chcę wymieniać, Borysławice, Barłogi, Bylice dokończenie tutaj drogi. Także Szanowni Państwo, to, o czym przed chwilą Pani Wójt też mówiła, udało się ogłosić przetarg na budowę drogi Grzegorzew, Ponętów. Szanowni Państwo, wartość zamówienia, tak jak pani powiedziała, pan wójt powiedziała nie wiadomo, jak to się okaże w przetargu, ale tam wartość zamówienia to 6 000 000 zł.

Mówię o wartości zamówienia, teraz także, także to też nie jest mała, mała

inwestycja i myślę, że bardzo, bardzo potrzebna. Też na dniach Kielczewek, jakże zdegradowana droga Ponętów, wszyscy o tym wiemy, także myślę, że tutaj, jeżeli chodzi o o tą kwestię, udało nam się w powiecie, w gminie Grzegorzew bardzo dużo zrobić, ale tu chciałem serdecznie podziękować Pani Wójt i Państwu Radnym, oczywiście za partycypację. Dobrze o tym, wszyscy o tym wiedzą, że tak już jest od lat, że drogi powiatowe w gminach są budowane z udziałem środków gminy i za to serdecznie, w imieniu własnym zarządu powiatu, pana starosty, chciałem serdecznie Państwu, Radnym tutaj dziś jeszcze raz podziękować, chciałem podziękować za wszelką współpracę, Szanowni Państwo, za wszelką, w różnych sferach wielokrotnie mogliśmy się spotykać na wielu uroczystościach gminno-powiatowych, nawet diecezjalnych, bym powiedział ostatnio, także było wielkim tutaj zaszczytem i bardzo fajną sprawą to że taka fajnie ta współpraca się między powiatem kolskim a gminą Grzegorzew układała, za co jeszcze raz w imieniu własnym pana starosty, bo przed chwilą odbyliśmy zarząd, pana starosty, całego zarządu, ale i pana Zygmunta Sołtysiaka, skarbnika powiatu Kolskiego, chciałem serdecznie wszystkim państwu podziękować za wszelką współpracę, chciałem podziękować Państwu, Radnym, sołtysom, jednostkom OSP, co czyniłem też na każdym praktycznie spotkaniu, bo miałem to szczęście, że druhowie, prezesi zapraszali na spotkanie, dziękuję działaczom sportowym, dziękuję działaczom, paniom, głównie z kół gospodyń wiejskich, za wiele spotkań, tak przemiłych, wszystkim organizacjom.

Jeszcze raz bym chciał serdecznie wszystkim państwu podziękować za te 5, ponad 5 lat współpracy.

Też sprawą, którą, o której często rozmawialiśmy, a która cieszę się, że już ma swój dobry początek. Szanowni Państwo, budowa północnej obwodnicy miasta Koła już dziś toczą się tam prace ziemne, już plac budowy został przekazany, tam się toczą prace ziemne. Troszkę może ubolewać, ubolewać nad czym, nad tym, gdyż

jesteśmy przy drogach, że no nie udało się w terminie zamknąć inwestycji Leśnica Grzegorzewie, ale dzisiaj jechałem z Koła, droga jest frezowana, myślę że przygotowywana bezpośrednio pod pierwszą warstwę nalewki asfaltowej. Więc myślę, Szanowni Państwo że ten termin, o którym Pani Wójt powiedziała koniec kwietnia, jest całkiem realnym terminem zakończenia tej, jakże ważnej dla gminy Grzegorzew, dla powiatu Kolskiego inwestycji. Nie przedłużając szanowni Państwo, dopowiem tylko jedną rzecz że, no myślę, że te wszystkie rzeczy, które zadziały się na terenie powiatu Kolskiego, ale głównie chciałem się skupić na gminie Grzegorzew, no spotkałem się z dobrym, spotykają się i spotykały się z dobrym odbiorem mieszkańców, tak, przecież już skaczę po tematach, ale patrzę na panią Monikę Borowską jakże piękny pas pieszo rowerowy, jak długo oczekiwany. Pamiętam, jak ta inwestycja powstawała, droga był tylko, był tylko burtnik, tak najazdowy krawężnik najazdowy, ale udało się pięknie to wykonać, także już mówię, kończąc to wszystko, Szanowni Państwo, tylko chciałem dodać jedną rzecz, że jeżeli znajdzie, na pewno znajdzie się ktoś znający osoby, które powiedzą, że można było inaczej, można było więcej. Nie wiem, taniej, to weźmy pod uwagę, proszę państwo jedno, że podczas tej kadencji ja już jestem, którąś kadencję, przecież kolejną kadencję w samorządzie, nigdy nie było kadencji, kiedy musielibyśmy się jako wójt, rada, zarząd powiatu, radni borykać z dwuletnią pandemią. To było coś, czego nikt nie znał. 2 lata pandemii, wszelkie decyzje, terminy przedłużane, przeciągane w czasie, tylko ze względu na ustawę covidową, szanowni Państwo. Też nie chcę już się powtarzać, no i co, kolejna sprawa, wojna, to też to też nigdy nie przyszło i ta zwyczajka tych cen, o które też Pani Wójt mówi, też jest wynikiem całych tych zawirowań.

Szanowni Państwo, musicie też wiedzieć, teraz tu zwracam się, bo państwo to pewnie wiecie, też zwracam się do oglądających, że naprawdę to nie była taka zwykła kadencja samorządu, 2 lata pandemii i wybuch wojny na Ukrainie,

bezpośrednio z naszą granicą, wojny konwencjonalnej, no to Szanowni Państwo, sami widzieliście w swoich budżetach domowych, ale i w budżetach samorządu co działo się w tym czasie. Także jeszcze raz chciałbym wszystkim, wszystkim, wszystkim tutaj obecnym, wszystkim oglądającym nas, podziękować za wszelkie, wszelkie formy współpracy, wsparcia, rozmowy, dyskusje, uwagi. Za te 5 lat jeszcze raz powiem był to dla mnie wyjątkowy czas i duży zaszczyt, mogąc reprezentować gminę Grzegorzew na forum rady powiatu Kolskiego. Już czas mamy świąteczny, wszystkim państwu, tu obecnym, wszystkim osobom, które oglądają nas dzisiaj na sesji rady powiatu poprzez transmisję, chciałbym życzyć przede wszystkim na te święta, spokoju, odpoczynku, wytchnienia od tych codziennych problemów, radości, rodzinnego nastroju, żeby przy świątecznych stołach, nie wiem polityka i inne problemy zeszły na plan dalszy, a najważniejsza była rodzina i odpoczynek na te święta. Jeszcze raz wszystkiego dobrego wszystkim państwu życzę i dziękuję, Panie Przewodniczący, za to, że też za każdym razem mogłem w tej sesji, fakt, faktem, że sesja jest otwarta i każdy może przyjść, ale za każdym razem za zaproszenie na sesję Rady Gminy Grzegorzew bardzo serdecznie jeszcze raz wszystkim państwu dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję panie Waldemarze.

Bardzo dziękuję za życzenia, za miłe słowa skierowane pod naszym adresem.

Oczywiście, sukcesów na tej niwie społecznej, panie Waldemarze, już pan, już pan odniósł.

Ale jak najbardziej życzymy dalszych, w tej pracy społecznej panie Waldemarze, wszystkiego najlepszego.

Szanowni Państwo, żeby nie przedłużać, szybciotko przechodzimy do pkt 6 sesji, który daje Państwu, Radnym możliwość występowania z interpelacjami i

zapytaniami. Proszę?

No to zrobimy po. Bardzo szybkoitko interpelacje i wolne wnioski i zapytania. Bardzo proszę, Państwo, Radni.

Bardzo proszę pan Krzysztof Durkiewicz.

Krzysztof Durkiewicz (Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji)

Łatanie dziur Zabłocie i Bylice Kolonia tam jest skończone, na Zabłociu, ale moim zdaniem jest to robione bardzo źle. Jest zalepiona dziura, czymś tam za wałkowane, nie jest to wycięte, jak wnioskowałem, że otwór, dziura musi być wycięte, wyczyszczona, podkład powinien być zrobiony i to mówiłem pół roku temu.

Jest, przejeżdżałem, widziałem, jak panowie pracują, jakby droga w Zabłociu była robiona za miesiąc, to bym się zgodził.

Dalsza część, wiadomo, że płacone jest od tony, nie od dziury, tak, Pani Wójt? Tam z użycia materiały, jeżeli się nie mylę, ale to nie jest ta robota, tak ciężko wziąć bosza na dużego, na akumulator i wyciąć, oczyścić, zrobić, a nie tylko zalepić, bo droga w Zabłociu nie jest jeszcze w planie, toczy się wszystko wokół Zabłocia, do Zabłocia jeszcze nie trafiliśmy, ta rada tam nic nie robi, ale bardzo czekamy, bo chyba droga w Zabłociu tzw. główna przez mieszkańców jest najgorsza w gminie. Wiem, że z jest w alfabecie prawie na końcu, no ale tu też wreszcie czekamy i mieszkańcy czekają, żeby to zrobić. Oczywiście, ta rada tego już nie robi, wnioski są poskładane, ale po prostu czekamy, bo były gorsze drogi, inwestycje, które trzeba było dokończyć. Ludzie częściowo zrozumieli, ale nie wszyscy, bo no niedobrze, że po tych dziurach jeździ, nawet policja jadąc od strony Zabłocie w kierunku trasy, idzie lewą stroną, bo prawą stroną, się nie da jeździć, jak ja bym jechał, to pewnie by mandat zapłacił.

I zostały jeszcze tam Bylice Kolonia i bardzo bym prosił, żeby zwrócić uwagę na to,

żeby to robili prawidłowo. To są pieniądze wyrzucone w błoto. Facebook aż się grzeje. Ludzie piszą na rozwoju ziemi Grzegorzewskiej. I musi być natychmiastowa reakcja. Ludzie płacący podatki z naszych podatków tak robią?

Druga sprawa na zebraniu kandydata na wójta, pan Tomek z Borysławic, petycja w sprawie drogi. Był pan geodeta jak sprawa na dzień dzisiejszy, bo mówi że długo to trwa, nie mógł wyjechać tym kombajnem, musiał objechać tam wokół. Jak na dzień dzisiejszy trwa rozwiązanie tej sprawy?

To jest druga sprawa. Dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę. Kto z państwa jeszcze chce zabrać głos?

Rafał Kotkowski (Przewodniczący komisji planu i budżetu)

Jedno krótkie pytanie.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę, pan Radny Kotkowski.

Rafał Kotkowski (Przewodniczący komisji planu i budżetu)

Pytam już po raz kolejny o ulicę Leśną w Barłogach i ten odcinek drogi, w którym mieliśmy mieć gwarancję, nadal nic nie jest zrobione.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję. Jeżeli nie ma więcej pytań, szanowni Państwo i interpelacji.

Przechodzimy do dalszego punktu, bardzo proszę Pani Wójt o zabranie głosu.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Szanowni Państwo, jak sami widzimy, jest tych problemów wiele, ale jak też już tutaj

pan przewodniczący rady zauważył, czy pan Waldek Banasiak, mówiąc o drogach powiatowych, no naprawdę, staramy się, jak możemy i tak bym powiedziała może troszeczkę.

Miałam taki tekst, że złotych gór nie zbudowaliśmy, ale pieniędzy publicznych nie zmarnowaliśmy. Tak mi się wydaje drodzy Państwo, to przepraszam za taki wątek wtrącenia, ale przejdźmy teraz do materiału, który tak staraliśmy się przygotować, żeby o wszystkim powiedzieć, ale o wszystkim powiedzieć się nie da, więc wybaczcie, że pewne rzeczy może w tej prezentacji, którą tutaj przygotowałam z zespołem pracowników nie znajdzie się wszystko, ale mam nadzieję, że pan Walek będzie z nami? Okej. Dziękujemy wobec tego, Drodzy Państwo zaczynamy.

Panowie przewodniczący, panie panowie radni, Szanowni Państwo, drodzy mieszkańcy gminy Grzegorzew, drodzy goście.

Mówimy już dzisiaj kolejny raz o tym, że kończy się nam kadencja. Faktem jest, że nasza kadencja Rady Gminy Grzegorzew kończy się. Szanowni Państwo, była wyjątkowa, pod wieloma względami, wyjątkowa, dlatego, że w porównaniu z poprzednimi trwała 5,5 roku, a do tego w tej w jej trakcie doświadczyliśmy pandemii, skutków wojny na Ukrainie i wielu innych ekonomicznych spraw. Wyzwaniem, z którym gmina mierzyła się w pierwszych miesiącach 2023 roku, była dystrybucja węgla związana z kryzysem energetycznym. Sprostaliśmy temu wyzwaniu szanowni Państwo. Łącznie dla 751 gospodarstw domowych sprzedaliśmy 1100 ton węgla. To było zadanie nałożone na nas, ale daliśmy radę, jak wszystkie samorzady.

Postawiło przed nami nowe zadania, nowe wyzwania, którym wspólnie z państwem, radnymi sprostaliśmy. Mimo niesprzyjających okoliczności, takich jak inflacja, galopujące ceny energii, ceny paliw, przeprowadziliśmy szereg ważnych inwestycji dla mieszkańców.

Szanowni Państwo, jesteśmy w części pisemnej i zaraz za chwileczkę zabiorę

państwa w podróż w prezentacji dobrze, a teraz chciałabym zwrócić się do was tak słowami.

Wszystkie decyzje realizowaliśmy z myślą o gospodarnym rozporządzaniu budżetem, aby mieszkańcom żyło się w naszej gminie coraz lepiej. Drodzy Państwo pamiętaliśmy o drogach o oświacie, o bezpieczeństwie, o ekologii, o ochronie środowiska, pamiętaliśmy o organizacjach pozarządowych, o kołach gospodyń wiejskich, o seniorach, o jednostkach Ochotniczych straży Pożarnych, klubach sportowych, pomocy społecznej, sporcie i kulturze w jak największym staraliśmy zakresie.

Pamiętając o rozwoju przedsiębiorczości, pięciokrotnie zmienialiśmy plan zagospodarowania przestrzennego.

Przekształciliśmy 95,5 ha, gruntów, które możemy przeznaczyć pod działalność gospodarczą.

Pod odnawialne źródła energii i pod zabudowę mieszkaniową. Wspólnie pielęgnowaliśmy nasze tradycje i zwyczaje. Myślę, że za chwilę inwestycje, które zaprezentujemy, one same się bronią i że zostanie to zauważone. Wierzę, że właśnie mieszkańcy zauważają. Wierzę, że zauważacie państwo, zmieniające się otoczenie, wokół nas. Panowie przewodniczący, panie, panowie radni, drodzy mieszkańcy, chciałam powiedzieć, że szybko tracimy z oczu to, co wcześniej zrobiono, bo takie jest życie i to jest naturalne. Zapominamy. Jesteśmy wzrokowcami i wiadomo, że takie rzeczy się zapomina, dlatego wiele nam umyka i czas wiele nam odbiera. Samorząd naszej gminy rozwija się i stanowi o swoim losie. To Państwo Radni na każdej sesji podejmując uchwały, zmienialiście, Drodzy Państwo, nasze otoczenie i naszą miejscowość i swoje miejscowości, w których nam daje żyć, jesteśmy i żyjemy. Dlatego wróćmy do 2018 roku, tak, choć na chwilę, bo trzeba, bo warto, przypomnieć sobie, jak było, jak jest i jak będzie, aby

mocno popatrzeć w przyszłość.

Państwo Radni, Drodzy Państwo, zapraszam was na pięcioletnią podróż i postaramy się przedstawić państwu katalog wybranych inwestycji, zaznaczam, wybranych projektów zrealizowanych przez nasz samorząd.

Dokumenty pokazują obszary naszej aktywności, jak bardzo szeroko można byłoby powiedzieć w żołnierskich słowach został zakrojony front inwestycji publicznych. I Drodzy Państwo, o to niektóre z nich i taka retrospekcja.

W tym składzie pracowaliśmy, jedna pani, pani radna Anna wyprowadziła się z naszej ojczyzny i do końca kadencji w 14 osób państwo, panie i panowie radni pracowaliśmy.

Zaczęliście, kochani w 2019 roku, pamiętam, wiosną wyruszyliśmy w podróż po gminie.

Można powiedzieć, że takiego analizy stanu dokonywaliśmy wspólnie. Wybraliśmy się na każdą miejscowość, byliśmy wszędzie.

Radni odwiedzili każdą miejscowość, oglądaliście, przepusty, rowy, drogi, planując w swoich głowach już to, co będziecie chcieli dla naszej gminy, dla naszych mieszkańców zaplanować i zrobić. To jest właśnie ten bród, na cieku wodnym, kanał bylicy. I już wtedy Państwo, Radni, wiedzieliśmy, że trzeba będzie coś z tym zrobić i potem petycja mieszkańców w tej sprawie, a dzisiaj wkrótce będziecie państwo podejmować już uchwały rady.

Taka krótka retrospekcja inwestycji. Ulica Krótka w Grzegorzewie. Budowa, tak jak wspomniałam, szybko się zapomina, budowa z kostki. Kolejna inwestycja tutaj szeroko zakrojone inwestycje w miejscowości Barłogi. Wszystkie ulice otrzymały nowy wizerunek i wygląda to już zdecydowanie drodzy Państwo inaczej. Cieszymy się bardzo, że zostały one wszystkie wybudowane i zmieniły swój wizerunek. Niech

to służy naszym mieszkańcom, niech Polska wieś pięknieje, niech nasze miejscowości pięknieją, drodzy Państwo.

Prace trwają, pracy mamy, dużo, akurat tutaj z panem przewodniczącym podczas inwestycji.

Proszę bardzo. Aktywność ogromna, posadzone, również piękne krzewy, tutaj aktywność pana Tadeusza Sosnowskiego, aby poprawić wizerunek miejscowości. Ulica rzeczna w Barłogach. Wybudowana z własnych środków. Tam też mieszkają ludzie i należało to wykonać. Dzisiaj wszyscy cieszymy się tymi inwestycjami, bo one na pewno skutkują w poprawie jakości życia naszych mieszkańców. Droga, można powiedzieć, kultowa droga, po 50 latach, droga, która doczekała się remontu, właściwie ogromnej inwestycji. Słynne płyty, ktoś kiedyś nazywał tę drogę taratajką, pamiętaj Państwo że do Ladorudzka jedziemy taratajką.

I prace na tej drodze, i kolejny asfalt, którego nikt nie zabierze.

Jakże to cieszy, proszę zauważyć, jak pani radna Izabela Kacperska podnosi do góry zadowoloną, zadowolony dłoń trzymając flagę, a jednocześnie uśmiech na buzi. Cieszymy się bardzo.

Kolejowa ulica w Grzegorzewie, kolejna inwestycja oczekiwana przez mieszkańców. Ułożenie kabli technologicznych i efekt finalny, łącznie z bezpiecznym przejściem dla pieszych z ograniczającą prędkość na wniosek mieszkańców.

Szkolna w Grzegorzewie, tutaj też włączyliśmy się do drogi Powiatowej.

Taka była, Drodzy Państwo, takie były państwa decyzje. Pan sołtys z Panem Radnym, wizytują inwestycje i Barłogi, kolejne chodniki, kolejne kostki, kolejne metry kwadratowe ułożonych pięknie chodników, mam nadzieję, że tak jest że pięknie.

Drodzy Państwo, spójrzmy na to przecież to państwa dzieło, to wasze dzieło, drodzy Państwo Radni, to wasze decyzje.

Przecież nikt tego nie zabierze i jakże można się nie cieszyć. Budowa ulic Kasztanowej, Lipowej ogromna inwestycja o szerokim zasięgu, łącznie z oświetleniem tych dróg.

I tutaj też zdecydowanie będzie zmiana. Tak jak już wspominałam w mojej informacji, nie tylko zmiana polegająca na organizacji ruchu ale na wizerunku wokół szkoły, wokół hali, wspomniany wcześniej parking dla około 60 samochodów, będzie można tam bezpiecznie parkować.

I oświetlenie ulic również, czyli tutaj, na tym osiedlu, kompleksowo radni Rady Gminy Grzegorzew podjęli inwestycję, aby na ulicach Brzozowa, Szkolna, Choińska, Plac Kościelny, Źródlana inwestycje wykonać kompleksowo.

To wasza praca, drodzy Państwo Radni.

Pan starosta, pan Waldek, pan wykonawca, pan dyrektor Kujawa, most w Barłogach może już dzisiaj zapomnieliśmy, ale przecież mieliśmy tam ograniczenie tonażu, spójrzcie państwo, jak ten most wyglądał.

Dzisiaj taki ogromny obiekt inżynierski cieszy nas, rozebrany był do zera można powiedzieć. Ogromna praca wykonana wspólnie z powiatem kolskim. Rady budowy, pan starosta, pan Waldek no i finał, przecięcie wstęgi i dzisiaj możemy się cieszyć, że bez ograniczenia tonażu poruszamy się tą drogą.

Następnie przebudowa drogi Powiatowej i tutaj inwestycje wspólnie z powiatem, tak było, tak było, jeszcze w czasie pandemii.

I tak jest. I tutaj jesteśmy, Drodzy Państwo, w inwestycjach wspólnie z powiatem kolskim. Pani Waldku, jak się z tego nie cieszyć? Drodzy Państwo, tak, cieszą się, bo to widać. Pani sołtys zadowolona i Pan Radny Janusz i pan Karol i droga powiatowa w Barłogach i Pan Radny Kotkowski, jak i zadowolony, i pan przewodniczący rady Tadeusz i droga powiatowa w Bylicach kolejna i Pan Radny

Łukasz Łuczyński jaki zadowolony i mieszkańcy jacy zadowoleni i pani sołtys Dorotka jaka zadowolona.

I tutaj wyrazy uznania panie Waldku za to, co zostało zrobione na drogach powiatowych i jeszcze raz dziękujemy, naprawdę super. Wracamy do dalszych inwestycji, termomodernizacja szkoły podstawowej w Bylicach Kolonii.

Proszę państwa, Drodzy Państwo, no tak było.

Panie Krzysztofie, nie można myśleć, że Pan Radny Krzysztof tutaj nie miał, nic nie zrobił, panie Krzysiu, proszę się nie denerwować, to że z na końcu alfabetu, to wcale nie znaczy, że drogi w Zabłociu nie będzie. Tak jak droga inna, tak i ta szkoła, która wymagała remontu, która wymagała jak to mówiliśmy nieraz żartując czapki na głowie tak, czyli dach.

I oszczędności energetyczne, spójrzcie, państwo i tak, i prace i radość, i kolor, i efekt finalny, pięknie.

To wszystko państwo Radni, wasze decyzje i remont szkoły w Grzegorzewie.

Schody, pani Przewodnicząca komisji oświaty zawsze się uśmiecha i się cieszy, bo dzisiaj ta niespodzianka była bardzo miła, proszę, podziękować, bo byliśmy wszyscy bardzo wzruszeni, pani Monisiu i te schody, które pani Moniko mają chyba z 50 lat.

I wszystkie okna nowe i termomodernizacja, która trwa na żywym organizmie i nowy dach, można by tutaj dużo i te schody, o których wspominałam dzisiaj, już są bezpieczne, uczniowie będą mogli się poruszać i w obszarze oświaty, remont kuchni tutaj też przeżyli bardzo duży remont, oczywiście wszędzie te wszystkie inwestycje, o których teraz tutaj sobie wspominamy wsparte były pieniędzmi zewnętrznymi.

Tutaj jeszcze pani Aneta Niestrawska jako pierwsza wicewojewoda nam pomagała w tych sprawach. Spójrzcie, państwo, ja pamiętam, kiedyś taka była ceglana, kaflowa kuchnia, dzisiaj jest tak.

Tutaj chciałam się zatrzymać, troszeczkę przy budowie boiska sportowego, bo pragnę, Drodzy Państwo, podkreślić taką rzecz, bo oczekiwania środowiska sportowego są duże, a Rada Gminy Grzegorzew to zauważa.

Mamy silne tradycje sportowe, mamy 2 kluby sportowe Orzeł Grzegorzew i Sparta Barłogi. I tutaj chcielibyśmy skierować się w imieniu naszego samorządu do prezesów, trenerów tych klubów, bo to wy, panowie prezesi, trenerzy, szlifujecie nowe talenty.

Mieliśmy takie nadzieje, że budując doskonałej jakości obiekty sportowe w naszej gminie damy szansę naszym dzieciom, by w przyszłości zasilili szeregi wybitnych sportowców, abyśmy mogli się cieszyć jak wczorajszym meczem. Niech to tak trwa.

Są wśród nas sportowcy, działacze, aż serce bije, prawda panie pierwszy prezesie klubu sportowego Sparta Barłogi panie Tadeusz, ile serca pan tam włożył, a wiceprzewodniczący rady pan Zbyszek siedzący obok pana, ile serca w klub sportowy Orzeł.

I jako pan prezes, dlatego wspominam, że silne tradycje mamy sportowe, chciałam to w tym swoim wystąpieniu, Szanowni Państwo, podkreślić.

Bo szlifujecie talenty, przecież te młode Orły, nasi działacze, nasi pracownicy na hali, naprawdę dziękujemy bardzo wszystkim, a my jako samorząd stwarzamy do tego klimat i nie tylko, ale też i narzędzia w postaci wcześniej hali, a teraz boiska sportowego.

W Barłogach zakupiliśmy działkę decyzją Państwa radnych i jest już zaplecze, krok po kroku, krok po kroku rozbudowujemy zaplecze sportowe dla klubu Sparta Barłogi. Zaczęliśmy od zakupu działki, następnie Drodzy Państwo, z programu szatnia na medal, pozyskiwane pieniądze. I w tym roku, i w ubiegłym roku właśnie ocieplenie tego budynku. Teraz czekamy na projekt, właściwie, projekt już się wykonuje, rozbudowy zaplecza sanitarnego. Podobna sytuacja jest, jeśli chodzi o

Grzegorzew, no tutaj w prezentacji nie, rysunków technicznych, Drodzy Państwo, nie prezentujemy ale wiemy, że w klubie sportowym Orzeł Grzegorzew, radości jest dużo, chociażby z tego ostatniego spotkania, jakie miało miejsce, o czym mówiłam w swojej informacji, że mamy już pozwolenie na budowę i będziemy rozbudowywać budynek na stadionie w Grzegorzewie, czyli zaplecze Orła Grzegorzew i zaplecze Sparty Barłogi, będzie na pewno rozbudowane. Naturalną rzeczą jest, że tutaj mamy duże plany, jeśli chodzi o pieniądze zewnętrzne. Wsłuchując się w programy, które dla Polski już są w projektach, można będzie sięgać po pieniądze pozabudżetowe. Także otwierają się nowe możliwości. Szanowni Państwo Grodna. Dużo było na temat świetlicy, budowy świetlicy w Grodnej, by tu była prezentacja specjalna, bo tutaj autorka wielu rzeczy siedząca pani Danusia, wbijająca, że tak powiem, pierwszą łopatę i pan Tadeusz, który tutaj jest, panie Tadeuszu, przecież to tyle serca, którego tam pan zostawił w tej Grodnej, ukłony dla żony, proszę przekazać. Marszałek województwa Wielkopolskiego, podpisujemy z panią skarbnik. Buźki nam się śmieją, bo do Grzegorzewa wieziemy pieniądze na budowę. Zobaczcie, państwo, trawa, zakupiona działka, puste pole. I tak jak w piosence, tu na razie jest ściernisko i nasze plany.

I fundamenty i już więźba dachowa i dalej i środek i zaczyna nabierać wyglądu i przecięcie wstęgi.

Wszystkim wam bardzo dziękujemy i już budynek oddany do użytku, niech tętni życiem, niech ściany, mury tego budynku będą wypełnione osobami, które tam się będą, spotykać, integrować, bo to jest bardzo, bardzo ważne. Piękna świetlica, gratulujemy. Senior budynek historyczny, pamiętaj państwo. Tam było takie fajne miejsce nazywało się, nazywało się różnie, gdzie tam niektóre osoby spędzały czas. Mówi się na dołku tak? Decyzją Państwa Radnych utworzyliśmy klub senior. Klub senior, na który otrzymaliśmy oczywiście również pieniądze, należało zbić tynki. Tutaj była ochroną konserwatorską, obiekt objęty, więc pod nadzorem pana

konserwatora. Jak państwo widzimy, tynki zbijamy do cegły, budynek ceglany, dach, kominy, wentylacja, blacha, pani Danusi, jak ktoś nazywa? Na rąbek, stojące, tak? Dziękuję, bo tak pan konserwator, na blacha, tytan, cynk, na rąbek stojący, no i efekt finalny tego budynku.

A dzisiaj tam nasze panie i chyba tam kilku panów jest albo jeden pan, seniorzy spotykają się i robią różne, fajne rzeczy.

Jeszcze wtedy z funduszu sołectkiego zmienialiśmy dach, ogromna połać dachu, tutaj radością było, panie Januszu, prawda, radością było panie Karolu, bo to wasza inicjatywa i więźba dachowa i odbiór i nowy dach i nie ma już eternitu.

Kiełczewek, Boguszyniec podobna sytuacja i też remont i nowa więźba dachowa i nowa blacha i efekt finalny.

Niech służy. Przyszedł czas na Urząd Gminy. Dobudowywany kiedyś taras przesiąkał i pracownicy, nasi pracownicy, naprawdę no w trudnych warunkach, w trudnych warunkach, co by tutaj powiedzieć, pracują, pracowali, bo na głowę im tak po prostu kapało, więc należało ten dach, ten taras zmienić. Jak państwo widzimy teraz trzeba było zdjąć, dokonać izolacji i innych rzeczy. 500 000 otrzymaliśmy z funduszu inwestycji lokalnych na ten cel.

Wprawdzie w środku jeszcze dla pracowników należy dużo rzeczy wykonać, żeby pracownicy urzędu, którzy każdego dnia ciężko pracują, chociażby realizując takie projekty, stworzyć warunki, takie godne warunki, aby mogli sprostać wyzwaniom, jakie stawia przed nami, stawiają przed nami przepisy.

Szanowni Państwo, inwestycja dla pokoleń ta inwestycja jest dla pokoleń, ostatnio, kiedy rozmawialiśmy z panem wiceprzewodniczącym rady Zbigniewem Molickim i tutaj z panem sołtysem, to troszeczkę muszę państwu powiedzieć, że pan Zbyszek powiedział, że nawet mieszkańcy nie wiedzą, że mamy własne ujęcie wody, własną stację uzdatniania wody, gdzie uniezależniamy się od innych gmin, od których do tej

pory za kupowaliśmy wodę.

Wiemy, że woda jest tak bardzo ważnym. Ja nieraz często wspominam, że wystarczyłoby zakręcić kran na kilka godzin, to wtedy szanujemy i wiemy jaką wartością jest ta szklanka wody. Naturalnie swoim gospodarskim okiem państwo Radni patrzą na budowę i znowu w pełnym składzie odwiedziliśmy tak ważną inwestycję dla pokoleń. Dodam, że stacja jest w pełni zautomatyzowana, przed nami teraz aby już całkowicie uniezależnić się od gmin to jest przed nami inwestycja wykonania przycisku pod rzeką Rgilewką, czyli połączymy się ze stacją w Bylicach, będziemy wodę łączyć, a wcześniej Państwo radni zgodzili się i wybudowaliśmy przycisk pod torami w Barłogach, czyli już myśleliśmy perspektywicznie, wykonując przycisk pod torami, co było też bardzo trudne, bo uzgodnienia w obszarze zamkniętym, udało się, jest to wykonane i teraz rzeka Rgilewka, kolejny przecisk z tego, co słyszymy od mieszkańców, woda jest odpowiednia i dobra.

Problem mieliśmy, fajny zrzut z góry stacji widzą państwo. Kolejna inwestycja która na pewno powiększa zdecydowanie majątek gminy. Szanowni Państwo, te inwestycje, które pokazałam naprawdę, w telegraficznym skrócie chciałam powiedzieć, że wszystkie te inwestycje zdecydowanie podwyższyły, majątek naszej gminy. Były też inwestycje bez naszego udziału, ale jak bardzo ważne dla rolników i całej gospodarki, mam tutaj na myśli, Szanowni Państwo, budowę jazów na rzece Rgilewce.

Szanowni Państwo, bez naszego udziału 10 600 000 Wody Polskie sfinansowały na terenie naszej gminy.

Teraz tylko jeszcze króciutko skomentuje, jak te inwestycje, które zostają na zawsze i służyć będą kolejnym naszym pokoleniom, to w historii społeczeństwa szkoły jest też tak bardzo ważna, ważny moment, wysoka Rado, panowie przewodniczący, to państwo zdecydowaliście na wniosek społeczności szkolnej w Barłogach nadać imię

szkole w Barłogach oraz sztandar, pozostaniecie na zawsze zapisani w historii.

Piękny sztandar, piękna uroczystość w szkole Podstawowej w Barłogach, wcześniej poprzedzona, przepiękną wieczornicą.

Czy to nie jest wzruszające?

Dzisiaj, kiedy wchodzimy w progi szkoły, sztandar wisi na pierwszym miejscu, na korytarzu od razu. Jakaż to przepiękna pamiątka, ileż gości zgromadziło, a ile osób, które nam pomogło, fundatorzy, przyjaciele szkoły, nasze zdolne, wspaniałe dzieci, bądźmy dumni, bądźmy dumni, Drodzy Państwo. Odsłonięcie tablicy patrona, udział kuratora Wielkopolskiego, poświęcenie

i nasza zdolna młodzież.

Kolejną ważną rzeczą to uroczystość przekazania samochodu bojowego dla naszej jednostki Ochotniczej straży pożarnej. Drodzy Państwo, dbając o bezpieczeństwo, zakupiliśmy nowy samochód dla jednostki OSP, naturalnie wsparty pieniędzmi zewnętrznymi. O tym, że bezpieczeństwo i pomoc potrzebującym jest tak ważna, przekonał się podczas nawałnicy, która w lutym nawiedziła w 2020 roku, ten samochód i nasi druhowie jesteście bardzo potrzebni i jesteście wszędzie. Można by tak powiedzieć. Z udziałem pana starosty, pana ministra, pani wojewody i gości, którzy nas zaszczylicili oddajemy klucze dla naczelnika, kierowcy. I to, co wspomniałam wcześniej, jak ważne jest bezpieczeństwo i wyposażenie naszych jednostek, to zobaczcie państwo skutki wichury, która nawiedziła naszą gminę i tutaj oczywiście nasi druhowie, strażacy stanęli na wysokości zadania. Panie komendantce, na pańskie ręce, panie Radny Michale, dziękujemy za to wszystko, co robią nasi druhowie strażacy.

Tak dotknęła nas wichura i nasi druhowie byli tam i pomagali.

To może tak z takich już taka retrospekcja, z takich różnych wydarzeń to akurat

blacha, którą zerwało na szkole podstawowej w Barłogach i tutaj nasi druhowie, naturalnie oczywiście pomagają. Szanowni Państwo, panowie przewodniczący, wysoka Rado, drogie Panie i Panowie, drodzy goście, drodzy mieszkańcy, słuchający, umiemy pracować, ale też umiemy wypoczywać i teraz taka mała podróż po wydarzeniach kulturalnych. Jak każdego roku, organizujemy festyny, nasze koła gospodyń wiejskich, aktywnie uczestniczą. Nasz radny, który ma serce wszystkiego, Andrzej Sikorski jest w swoim żywiole, proszę zauważyć.

Młodzież, konkursy, dziewczęta, wyścigi, żarty, uśmiechy, lewą ręką pani wbija, zauważcie państwo i to przeciąganie liny.

Panie Zbyszku, proszę nam wierzyć, że szukaliśmy tego zdjęcia. Akurat to przeciąganie liny pan wiceprzewodniczący rady trochę zapamięta, inaczej, dziękujemy wam bardzo. Pan Radny Sławomir Czapowski na pierwszym miejscu, a dziewczyny nasze z urzędu kibicują, proszę, spojrzeć. No i tak bardzo mocno się wszyscy żeśmy tutaj i nasze Grzegorzewianki, panie Mariuszu, pozdrawiamy. Ilość mieszkańców odwiedzających nasze festyny Witaj Lato zauważcie państwo, jak warto organizować takie spotkanie i potem kolejne emocje, zawody sportowo pożarnicze, dziewczęta, nasze mieszkanki, bardzo dynamiczne zdjęcie, pokazujące naszych druhów wysportowanych, ileż emocji proszę państwa, poznają państwo, kto jest w tym basenie?

Zwycięzca został wykąpany, super prawda?

Dochowując tradycji, jeszcze tutaj takie bardzo fajne zdjęcie z panem Markiem wiceprzewodniczącym, rada sołecka, następnie wspólne dzielenie się chlebem, jak bardzo ważną jest tradycja i tutaj dzielimy chleb wspólnie, oby nikomu nie zabrakło.

Pielęgnowujemy pamięć, jesteśmy strażnikami pamięci i niepodległościowych dat, od najmłodszych do dojrzałych, pokazujemy, jak warto, jak trzeba. Dbając o historię, tak wyglądał pomnik, który nie miał, który nie miał, jak państwo widzą, tak wyglądał,

tak wówczas dbano, też nie można powiedzieć, że nikt nie dbał, bo przecież mieszkańcy i harcerze dbali. Złożyliśmy wniosek, otrzymaliśmy dofinansowanie i tutaj zwrócę się do pana dyrektora Tomasza, bo pan Tomek nam pomagał tutaj, jak ma to, jak wyglądać. Tak wygląda efekt finalny teraz tego pomnika upamiętniającego ofiary nalotu, a także osoby, które zaginęły też na wojnie, kiedy to podczas apelu poległych odczytujemy i wiemy, że otrzymaliśmy już dofinansowanie drodzy Państwo i też tutaj znając naszego historyka, pana Tomasza Nuszkiewicza, pana dyrektora muzeum, będziemy teraz dbać o to, aby znalazły się tam nazwiska, nazwiska, które udało się ustalić. Panie Tomku, bardzo dziękujemy.

I teraz, Drodzy Państwo, podsumowując, chciałabym powiedzieć, że, że tym żyliśmy, każdego dnia, każdej sesji, każdego dnia, przychodząc do pracy, tak zmienialiśmy naszą gminę. Drodzy Państwo, mamy plany, mamy możliwości.

9 000 000 zapewnionych pieniędzy na realizację inwestycji w latach 2024, 2025. To są pieniądze, które już są zapisane w budżecie.

I tak w tych 9 000 000 mamy, budowa osiedla na ulicach Wincentego Witosa, ks. Szczęsnego Starkiewicza, budowa ulicy Zielonej, placu Tysiąclecia. To są już zapisane pieniądze w budżecie i na to mamy promesy. Następnie mamy pieniądze zabezpieczone w postaci promesy na rozbudowę Szkoły podstawowej w Barłogach.

I o czym dzisiaj mówimy i będzie w tej sprawie uchwała rady, to droga Ponętów Dolny, Tarnówka.

Wspólnie z powiatem mamy zabezpieczone pieniądze na budowę drogi Ponętów Dolny z Grzegorzewa do Ponętowa Dolnego. Owszem, podpisaliśmy już umowy na inwestycje, o których już wspominałam, które wkrótce będą realizowane, mam tutaj na myśli drogę powiatową w kierunku Umienia i Kiełczewek.

Drodzy Państwo, myślę, że z pełną odpowiedzialnością, mogę powiedzieć że 25 000 000 które wpłynęło do budżetu gminy na inwestycje to są, Drodzy Państwo,

kwoty pieniędzy poza budżetowych.

To nasza aktywność w obszarze pozyskiwania pieniędzy, moglibyśmy śmiało powiedzieć, myślę, że można by tak powiedzieć jeden budżet gminy w prezencie.

To jest aktywność nasza i mrówcza praca pracowników urzędu, którzy składali wnioski, a następnie je rozliczyli, bo te 25 000 000 to mamy już rozliczonych pieniędzy.

Bo za chwileczkę, Drodzy Państwo, pokaże następny slajd, 301 000 w postaci nagród, różnych nagród, różnych form.

To są te miejsca, to są te ogródki, to są te małe siłownie w poszczególnych miejscowościach.

To Drodzy Państwo, też wasza aktywność, aktywność radnych, kół gospodyń, prezesów straży, bo te 301 000 w formie różnych nagród. Wspólnie z powiatem kolskim, wspólnie z powiatem kolskim 4 500 000 wydaliśmy na drogi powiatowe.

Panie Waldku, niebywała kwota historyczna, naprawdę, Drodzy Państwo, bardzo dziękujemy, bardzo dziękujemy bo to wszystko, co się zadziało, to wasza ciężka praca. Aktywny udział w różnorodnych konkursach na pewno zaowocował właśnie tym, czym stworzyliśmy różne miejsca pracy o wypoczynku, a chciałam jeszcze żeby, żeby jeszcze, żeby jeszcze się świeciło, że dziękuję za wspólną drogę, tak ładnie było na końcu.

Okej, Szanowni Państwo, panie panowie radni, panowie przewodniczący, panie panowie, moment wzruszający, proszę mi wierzyć, wzorowa współpraca.

Panie Tadeuszu, Panie Przewodniczący Rady Tadeuszu, panie wiceprzewodniczący Zbyszku, panie wiceprzewodniczący Marku, tak sobie powiedzieć, bo 5,5 lat, 5,5 roku razem tu, każdej sesji, byliśmy razem, za wzorową współpracę.

Gdzie mogliśmy ze sobą zawsze, tak jak już tu powiedziano wspólnie rozmawiać, kroczyliśmy tą ścieżką wspólnie, razem.

Ja bardzo dziękuję, że mogłam się przy was uczyć, bo jak wiemy, w życiu uczymy się każdego dnia i każdy całe życie się uczymy. Dziękuję wam za wiedzę, za spokój, za wspólne decyzje, za pracę, za to bogactwo, można by było śmiało powiedzieć które razem zbudowaliśmy dla naszej małej ojczyzny, gminy Grzegorzew.

Bo tworzymy tę gminę, gdzie żyjemy, pracujemy, wychowujemy swoje dzieci.

Gdzie budujemy zrozumienie i spokój, bo to trzeba budować, nie niszczyć.

Społeczność nasza posiada mocne strony i potencjał, ale wiemy, że wymagają też i wsparcia i wierzę głęboko, że na przestrzeni tych 5 lat, społeczność nasza odczuwała to wsparcie od was, od was, Panie i Panowie radni.

Bardzo dziękuję za wszystko. Chciałam zwrócić się jeszcze Panie Przewodniczący do państwa sołtysów.

Bo mieszkańcy zawsze aktywnie włączali się w różne inicjatywy, bo pamiętamy o tym, że przecież powstały grupy odnowy wsi, to dzięki wam. Spotkaliście mieszkańców w swoich świetlicach i dzięki tym, pracy tych grupy odnowy wsi można było na podstawie tych strategii, które utworzyliście państwo wspólnie z radnymi Rady Gminy w waszych miejscowościach, bo te strategie stały się inicjatywom do składania tych projektów, o których tutaj właśnie też wspominaliśmy. Dodam jeszcze Drodzy Państwo, że na terenie naszej gminy, na terenie naszej gminy 101 projektów zrealizowaliśmy, przepraszam, ale to jest naprawdę moment, który nie bardzo wzrusza, bardzo wszystkim wam dziękuję, kołom gospodyń, strażakom, paniom, Radom sołeckim sportowcom, działaczom, klubowi seniora, lokalnym przedsiębiorcom, stowarzyszeniom za wspólną pracę na rzecz naszych lokalnych wspólnot i zapisałam sobie taki hasło, że, bo mamy potencjał i to wymaga wspólnego wysiłku. Drodzy Państwo, dzisiaj iskra, jutro płomień, a każdy z nas ma

swoje miejsce na ziemi, na tej ziemi Grzegorzewskiej, naszej gminy Grzegorzewskiej, naszej małej ojczyźnie, czujcie się tutaj dobrzy, dobrze, bądźmy do dobrze bądźmy, piękni i mimo różnych poglądów, opinii, mimo różnych punktów widzenia, bo zdarzało się tutaj, w tym pomieszczeniu, to jednak zawsze dochodziliśmy do porozumienia i za to moje wielkie wyrazy uznania. Dziękuję bardzo i jeszcze raz panu Tadeuszowi Sosnowskiemu za przepiękne, profesjonalne prowadzenie sesji rady gmin, posiedzeń sesji. Wiemy dzisiaj, możemy sobie powiedzieć, że było to duże wyzwanie, bo siedzący tutaj przez 16 lat pan przewodniczący rady, wtedy Waldek, Waldemar Banasiak i pan Tadeusz mówi dla mnie to będzie wielkie wyzwanie, panie Tadeuszu, panie Tadeuszu, Panie Przewodniczący rady Tadeuszu Sosnowski, sprostalesz temu wyzwaniu, dziękuję bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Szanowni Państwo, króciutko podsumuje wg tego, co zostało zaprezentowane przez panią wójt, cały samorząd gminy Grzegorzew zasługuje na wielkie uznanie i szacunek. Szanowni Państwo, możecie śmiało i otwarcie z podniesioną głową chodzić wśród mieszkańców gminy Grzegorzew.

Bo trzeba powiedzieć szczerze, tyle ile zadziało się w tej kadencji, to jest nasz wielki wspólny ogromny sukces i za to wszystko jeszcze raz wam wszystkim bardzo serdecznie dziękuję, jak również Pani Wójt, jak i pracownikom urzędu. Dziękuję bardzo.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Panie Przewodniczący, chciałabym specjalnie zwrócić się do pracowników urzędu.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Do mojej drużyny, do naszej drużyny urzędowej, na ręce pani dyrektor Katarzyny Fila, kochani wielkie wyrazy i pozdrawiam was bardzo serdecznie wszystkich bądźcie zdrowi, przede wszystkim, na sesji tutaj Danusiu, Grzegorzu, pani Danusiu, Kasiu, pani skarbnik, Beatko i wszystkich tych, którzy słuchają naszej sesji, dziękuję wam bardzo, bo to wasza mrówcza praca, a bez was mnie tutaj by nie było.

Właściwy moment, żeby powiedzieć dziękuję, dziękuję wam bardzo wszystkim.

Takie projekty trzeba rozliczyć, Wiktorze, na twoje ręce dla twojego zespołu, dziękujemy bardzo. Pozdrawiamy panią kierownik ośrodka pomocy społecznej ze swoją również pracownikami, na ręce pani Joli, dziękuję bardzo pozdrawiamy panią Agnieszkę

Malesza, która przez te 5 lat różne inicjatywy prowadziła, dziękuję bardzo.

Wszystkim dyrektorom szkół, całej oświacie gminnej,

wszystkim środowiskom oświatowym serdecznie bardzo, bardzo dziękujemy i cóż tak było, a przed nami jeszcze wiele.

Wszystkiego dobrego dla wszystkich, bądźcie zdrowi kochani a na święta Wielkanocne przyjmijcie najlepsze życzenia, odpocznijcie troszeczkę od tych trudów i różnych trosk. Dziękuję bardzo raz jeszcze wszystkim za wszystko.

Panie Tomaszu, dziękuję bardzo za do rady, za pomoc, pani Waldku, raz jeszcze dziękuję bardzo. Pozdrawiam wszystkich bardzo serdecznie i dziękuję jeszcze raz.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękujemy Pani Wójt. Państwo Radni, Szanowni Państwo, przechodzimy szybciutko do pkt 7.

Realizując ten porządek obrad do dyskusji nad projektem uchwały w sprawie uchwalenia programu ochrony środowiska gminy Grzegorzew.

W projekt programu zostaliście państwo zaopatrzeni, a raz jeszcze serdecznie witam na obradach sesji pana Roberta Siudaka i uprzejmie proszę o przedstawienie zakresu i zagadnień zawartych w opracowaniu. Bardzo proszę panie Robercie.

Robert Siudak (Ekostandard. Pracownia Analiz Środowiskowych)

Dzień dobry państwu, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, Pani Wójt, postaram się w skrócie państwu przedstawić główne założenia tego dokumentu.

Jestem jednym z autorów, jestem właściciel firmy, która opracowała ten dokument, dokument, który nazywa się program ochrony środowiska dla gminy Grzegorzew do roku 2030. Ten dokument jest opracowany właściwie, ustawa prawo ochrony środowiska nakłada taki obowiązek, aby wszystkie organy samorządowe wszystkich szczebli samorządowych opracowały takie dokumenty i w zasadzie już te dokumenty są opracowywane od 2001 roku, one powstały w momencie, kiedy nasz kraj zgłosił chęć akcesji do Unii Europejskiej, jest to wyraz po pierwsze wzmocnienia samorządu, po drugie też realizacji polityki Europejskiej i krajowej na szczeblu lokalnym, polityki w zakresie ochrony środowiska.

Ministerstwo Środowiska wtedy, obecnie to jest klimatu i środowiska przygotowało takie specjalne wytyczne, które jak gdyby wskazują, co w takich dokumentach powinno się znaleźć i przy realizacji tych dokumentów przyjęto taką strategię od ogółu do szczegółu, czyli najpierw powstawała polityka ekologiczna państwa, później dokumenty wojewódzkie, powiatowe i na końcu dokumenty gminne i założono, że każdy szczebel niżej samorządu powinien być ten dokument spójny z dokumentem szczebla wyższego i powinien te cele realizować i teraz tak nadrzędnym dokumentem strategicznym dla nas obecnie, w tym w tej perspektywie finansowej, to jest polityka ekologiczna państwa 2030, która generalnie definiuje strategię rozwoju w zakresie ochrony środowiska, gospodarki Wodnej na obszarze kraju i horyzont ten 2030, jest to horyzont, który związany jest też z finansowaniem i

z budżetem europejskim, ten budżet jest do roku 2027 no i zakłada się że 3 lata na rozliczenia tych projektów, więc stąd ten 2030 rok, również ten nasz dokument jest zorientowany na ten horyzont 2030. Poza tym takie inne dokumenty strategiczne, które odnoszą się do pewnych zagadnień szeroko rozumianej ochrony środowiska to strategia zrównoważonego rozwoju, transportu, strategia rozwoju bezpieczeństwa Narodowego, strategia rozwoju Regionalnego, polityka energetyczna Polski 2040, ale jest szereg dokumentów, takich sektorowych które tutaj też tylko wymieniamy w naszym dokumencie, czyli podobne strategie w zakresie czy to rolnictwa, czy rybołówstwa, czy leśnictwa, czy gospodarki wodno-ściekowej, czy gospodarki odpadami. Każda z tych dziedzin ma swoje też, jak gdyby takie nadrzędne dokumenty. W naszym dokumencie, przede wszystkim zgodnie z wytycznymi, w pierwszej części analizujemy, oceniamy stan środowiska na podstawie danych gromadzonych przez państwowe instytucje, czy to w zakresie monitoringu jakości środowiska czy danych statystycznych, czy instytucji zajmujących się typowo ochroną środowiska, jak regionalna dyrekcja ochrony środowiska czy urząd Marszałkowski, czy urząd wojewódzki, czy wody polskie. Następnie, w drugiej części są zdefiniowane cele programu oraz system realizacji tego programu i zgodnie z wytycznymi dokument powinien się odnosić do tzw. Obszarów interwencji. Te obszary interwencji to nic więcej, jak poszczególne komponenty środowiska i są to ochrona klimatu, jakość powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne gleby, gospodarka odpadami, zasoby przyrodnicze, zagrożenie poważnymi awariami, a także 2 takie zagadnienia horyzontalne, które się właściwie znajdują w każdym z wymienionych obszarów, czyli edukacja ekologiczna i monitoring środowiska. I my, każdy taki dokument powinien się odnosić do każdego z tych obszarów interwencji, nie możemy sobie tutaj wybrać, że w danym okresie będziemy realizować tylko 1 komponent tylko np. Rozwijać gospodarkę wodno-

ściekową czy tylko OZE.

Muszą być po prostu wszystkie te komponenty traktowane równorzędnie. Jeśli chodzi o tą ocenę stanu środowiska, to takie najważniejsze rzeczy, czyli ocena stanu jakości powietrza, tutaj generalnie na terenie państwa, gminy czy w ogóle województwa, bo ta ocena jest wykonywana w kilku takich województwa, jest podzielona na takie strefy i w państwa strefie w większości parametrów ta jakość powietrza jest w klasie A, tutaj najgorszy parametr benzopiren on jest w klasie C, czyli takiej no poniżej zlej, po prostu i on jest związany ten benzopiren, przede wszystkim z niską emisją, czyli tak naprawdę ze spalaniem paliw kopalnych i sezonową zmiennością. Ale jest to też parametr, który jest uśredniony dla całej strefy, czyli powiedzmy dla części województwa, w której znajduje się też Grzegorzew, więc niekoniecznie on oddaje lokalne warunki, które rzeczywiście występują w danej miejscowości. Natomiast no taką metodykę przyjęto, są to dane państwowego monitoringu środowiska i zgodnie z tymi wynikami ta ocena jest wykonywana raz w roku i tutaj, jak gdyby tak się kształtuje u państwa w gminie, jeśli chodzi o inne komponenty środowiska, to jednolite części wód powierzchniowych, czyli krótko mówiąc wody płynące, wody stojące tutaj zostały ocenione jako stan jakości zły, jednolite części wód podziemnych, stan chemiczny dobry, natomiast ilościowy słaby i ogólnie jako słaby. Stopień zwodociągowania gminy tutaj mamy bardzo wysoki stopień 95,7%, stopień skanalizowania 32% niecałe, no jest to związane oczywiście z charakterem gminy wiejskiej o rozproszonej zabudowie, gdzie ta kanalizacja nie zawsze jest opłacalna. Tutaj przypomnę tylko, że zgodnie z wytycznymi europejskimi, krajowymi możliwość budowania kanalizacji opłacana wtedy, kiedy mamy minimum 120 mieszkańców na kilometr długości sieci. Wtedy uznaje się, że jest to inwestycja, która może być finansowana i koszty związane z odbiorem i oczyszczaniem ścieków będą w stanie mieszkańcy te koszty pokryć z rachunków, które będą płacić. W innych przypadkach, oczywiście plus amortyzacja

plus, jakieś dodatkowe koszty utrzymaniowe, no to w przypadku gdy mieszkańców jest poniżej 120 na kilometr czy na obszarach chronionych poniżej 90 mieszkańców, to uznaje się, że jest to po prostu nieopłacalne, nieefektywne ekonomicznie i stąd wtedy stosuje się jakieś zamiennie rozwiązania czy przydomowe oczyszczalnie lub zbiorniki bezodpływowe, czy jakieś zbiorcze sieci obejmujące kilka gospodarstw i wywożenie po prostu tego na oczyszczalnię. Jeśli chodzi o zasoby geologiczne, tutaj wartym podkreślenia są złoża wód termalnych, które w niewielkiej części zachodniej gminy występują.

Odpady komunalne, tu notujemy spadek ilości wytworzonych odpadów. Jest to poniekąd pewnie częściowo, związane ze spadkiem konsumpcji, z inflacją, ale też pewnie ze zmniejszającą się liczbą ludności, mieszkańców gminy.

Natomiast jest to tak czy inaczej zgodne z oczekiwaniami i z tym, dążymy do tego, żeby ta ilość odpadów ulegała zmniejszeniu, a to co, te odpady, które powstaną, żeby zostały zawracane, ponownie zagospodarowywane i te surowce odzyskiwane jako materiały, czy jako surowce, czy jako też energia.

Natomiast składowanie odpadów jest jak gdyby takim ostatnim, najmniej pożądanym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Tu, w gminie znajduje się też zakład, który jest określony jako zakład zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej jest to zakład Axan Gaz, oczywiście tej awarii na szczęście do tej pory nie było, natomiast należy mieć świadomość, że z uwagi na rodzaj i objętość i masy substancji, które są w tym zakładzie magazynowane zgodnie z rozporządzeniem, on został do takich zakładów zakwalifikowanych, ma oczywiście dodatkowe obostrzenia, jeśli chodzi właśnie o zabezpieczenia pożarowe, zabezpieczenia takie środowiskowe. Jest na liście straży pożarnej, ma pewien też program reagowania na takie sytuacje kryzysowe. Państwo muszą też o tym wiedzieć, że takie zakład istnieje na waszym terenie. Jeśli chodzi o takie główne

problemy i zagrożenia środowiska na terenie gminy to przede wszystkim ta emisja, niska emisja, czyli to, co też widać właśnie w tej jakości powietrza, ta jakość powierzchni dróg, nawierzchni dróg, chociaż tutaj z tego, co widziałem w tej, dużo się dzieje w tej materii, więc myślę, że też to się zmienia i będzie się zmieniać. Wzrost liczby źródeł pól elektromagnetycznych oraz zwiększenie koncentracji, to jest jak gdyby też problem taki ogólny, który dotyczy właściwie wszystkich nas i w każdej miejscowości mamy coraz więcej urządzeń, które korzystają z bezprzewodowych technologii, a to się wiąże, oczywiście z zwiększoną ilością nadajników, odbiorników, które też poniekąd no są źródłem promieniowania elektromagnetycznego. Jest to temat mało zbadany, trudno jest potwierdzić negatywne czy pozytywne wpływ tych urządzeń, natomiast niewątpliwym jest to, że natężenie tych pól i zagęszczenie źródeł narasta.

Jeśli chodzi o wodę, to tak jak powiedziałem tutaj niezadowolająca jakość wód powierzchniowych, która też być może, wiąże się częściowo z niewłaściwą eksploatacją zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. W tej chwili jest też, nastąpiła duża zmiana prawna, też mieszkańcy będą musieli bardzo ściśle ewidencjonować, raportować, wywozy zbiorników bezodpływowych, czyli no nie będzie można, drastycznie można, ale w tej chwili będziemy mieli, gmina będzie miała narzędzie do kontroli tego, żeby sprawdzać, czy mieszkańcy rzeczywiście oddają ścieki na oczyszczalnię, wywożą, potwierdzają, mają podpisane umowy z firmami asenizacyjnymi i będzie to bardzo dokładnie ewidencjonowane i to jest też związane ze zmianami prawnymi na poziomie krajowym i my jako kraj też sprawozdajemy się do komisji Europejskiej, musimy osiągnąć no pewne, jakość, pewną jakość zagospodarowania tych ścieków, co wiąże się również z ochroną właśnie m.in. wód powierzchniowych i podziemnych. Składowanie, które tak jak powiedziałem, jest najmniej pożądanym sposobem zagospodarowania odpadów komunalnych, ale często jeszcze występuje i to się

musi zmienić. Tu z uwagi też na charakter rolniczy gminy, jest też niewielki udział powierzchni leśnych i także występowanie tego zakładu o zwiększonym ryzyku, poważnej awarii też jest to w jakiś sposób, potencjalny problem.

Jeśli chodzi o cele, które program zakłada, to w zakresie każdego z tych obszarów interwencji, zaczynając od ochrony klimatu, jakości powietrza no chcemy dążyć do dobrej jakości powietrza bez przekroczeń dopuszczalnych norm, jeśli chodzi o hałas, chcemy też utrzymać dobry stan klimatu akustycznego, braku przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, tutaj głównie są to narażone domostwa, które są zlokalizowane wzdłuż ruchliwych ulic czy też czy też traktów kolejowych. Jeśli chodzi o pole elektromagnetyczne, chcemy utrzymać poziom pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych, ograniczać zabudowę w sąsiedztwie np. linii wysokiego napięcia czy innych źródeł tego promieniowania elektromagnetycznego.

W przypadku gospodarowania wód należy zwiększać retencję wodną, dążyć do poprawy stanu jakości wód oraz ograniczać negatywne skutki powodzi czy wezbrań, no w tym roku mamy po raz pierwszy rok taki mokry od chyba 10 lat. Wszyscy już zapomnieli, że tej wody może być więcej, oczywiście, cieszymy się, że jest jej jak najwięcej, bo tutaj widzimy też deficyt i u państwa w gminie też jeśli chodzi o wody podziemne, jest to jakby ta część Polski, która jest no kiedyś się mówiło o takim zjawisku stepowienia Wielkopolski, gdzie właśnie Kujawy i tutaj część Wielkopolski szczególnie jest na to narażona z uwagi właśnie na lekkie gleby i też na pewne warunki atmosferyczne i budowę geologiczną. No ten rok daje szansę do pewnej odbudowy tych zasobów wodnych i jakiś regeneracji, czy to w rolnictwie, czy w ogrodnictwie, czy nawet wykorzystaniu tej wody na cele bytowe. No mam nadzieję, że to będą kolejne lata, również bogate, natomiast trzeba mieć też świadomość, że zmiany klimatu, które postępują, powodują, że mamy wzrost intensywności, zjawisk ekstremalnych i to że mamy ten rok mokre nie znaczy, że kolejny będzie też mokry,

może być teraz znowu np. 10 lat suchych, a może być 10 lat mokrych, więc tutaj musimy się adaptować i dążyć do tego, żeby w jak najmniej inwazyjny sposób współistnieć z przyrodą i z tymi zjawiskami klimatycznymi. W przypadku gospodarki wodnościekowej to tak jak powiedziałem, prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnościekowej jest naszym celem i uszczelnienie tego systemu, tak, żeby wytworzone ścieki trafiały na oczyszczalnię a nie w inne miejsca.

W przypadku zasobów geologicznych, ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin. Jeśli chodzi o gleby, celem jest dobra jakość gleb oraz przeciwdziałanie degradacji gleb. Gleby są, jak gdyby też takim troszkę niewidocznym i zapomnianym elementem środowiska, który jest bardzo ważny dla w ogóle istnienia gatunku ludzkiego gleby tworzą się przez 1000 lat, natomiast są niszczone w bardzo nieodpowiedzialny sposób, czy to przy inwestycjach, gdzie ta gleba nie jest usuwana we właściwy sposób, nie jest zagospodarowana albo jest zanieczyszczana bezmyślnie czy też kompaktowana, czy też przy intensywnym rolnictwie, też nawożenie do listne, jedynie azotowe, bez jak poprawy struktury, bez nawożenia organicznego gleby, powoduje, że no te gleby się wyławiają i są coraz mniej żyzne, dlatego tutaj zwracam na to uwagę i też no jest to rzecz, którą należy mieć na względzie przy wszelkiego rodzaju, czy to inwestycjach, czy działalności rolniczej, która jest prowadzona na co dzień w przypadku gospodarki odpadami dążymy do ograniczenia ilości odpadów komunalnych, przede wszystkim też zagospodarowania tych odpadów w sposób inny niż składowanie oraz oczywiście ograniczenia oddziaływania na środowisko tej gospodarki odpadami. Jeśli chodzi o zasoby przyrodnicze, dążymy do zwiększenia lesistości, zachowania bioróżnorodności biologicznej to jak pewnie, na pewno państwo słyszeli, no jesteśmy też w kolejnej jak gdyby takiej fazie wielkiego zjawiska wymierania gatunków. Za naszego życia, dzieje się to, że już niektóre duże gatunki, czy też

masę mniejszych niestety już przestaje istnieć i tutaj nawet w Wielkopolsce jeśli spojrzymy na gatunki czy ptaków czy owadów, no pewne gatunki, które kiedyś były powszechne, w tej chwili stają się rzadkie, sporadyczne. Wiąże to też po pierwsze z oddziaływaniem człowieka, działalnością człowieka, ale też ze zmianami klimatu, też one, też powodują zmiany zasięgów gatunków, czy też wymierania czy nadchodzenie nowych inwazyjnych gatunków. No i edukacja ekologiczna, czyli świadomie, świadome ekologicznie społeczeństwo bez tej edukacji, bez zmiany myślenia, ona już nastąpiła i ciągle trwa, natomiast oczywiście pojawiają się coraz to nowe problemy. Uporaliśmy się z metalami ciężkimi, próbujemy się uporać z azbestem, ale pojawia nam się np. problem mikro plastiku czy problem innych zanieczyszczeń, które też powodują szereg chorób, szereg negatywnych oddziaływań na człowieka. Jeśli chodzi o taką konkretną też część tego dokumentu, zasadniczo to jest taki harmonogram rzeczowo-finansowy, który przedstawia planowane potencjalne inwestycje, które będą realizowane na terenie gminy i tutaj te zadania, zgodnie z wytycznymi, są zarówno zadania, które będą realizowane przez samorząd Gminny i to są zadania własne, które są w kompetencji samorządu Gminnego, jak również tzw. zadania monitorowane, które zgłosiły nam tutaj inne instytucje typu wody polskie, typu dyrekcja dróg, typu regionalna dyrekcja ochrony środowiska, te wszystkie zadania, które gdzieś tam będą realizowane na państwa obszarze, na terenie gminy Grzegorzew, a będą miały wpływ, pośrednio lub bezpośrednio na stan jakości środowiska gminy zostały też w tym harmonogramie uwzględnione.

My w tym celu robiliśmy taką szeroką ankietyzację wszystkich tych instytucji, które pośrednio lub bezpośrednio zajmują się ochroną środowiska, a jest tych instytucji dosyć dużo. Ta ochroną środowiska jest w Polsce bardzo rozproszona, no i wynikiem tej ankietyzacji jest właśnie ten harmonogram i tutaj tylko przytoczę te typy zadań takie najważniejsze. Jeśli chodzi o powietrze, to wymiana systemów

ogrzewania, czyli dalsza termomodernizacja zarówno budynków użyteczności publicznej, jak również programy wymiany np. pieców czy rozwoju oze dla mieszkańców, dla budynków indywidualnych, to są obszary, które na pewno w kolejnych latach będą kontynuowane, będą też na to pieniądze, czy to z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska, czy z Narodowego funduszu.

Termomodernizacja budynków, modernizacja oświetlenia ulicznego, czyli zwiększenie efektywności energetycznej zarówno instalacji gminnych jak i instalacji budynków użyteczności publicznej, rozwój transportu drogowego, ale takiego transportu multi modalnego, czyli budowa ścieżek rowerowych, łączenie tego transportu samochodowego z transportem publicznym, ułatwianie właśnie tej intermodalności budowa, modernizacja, przebudowa ulic zarówno tych właśnie dróg gminnych, powiatowych, jak również bieżące ich utrzymanie. Dobra jakość dróg to też jest mniejsza emisja, płynność ruchu, mniejsza emisja hałasu, mniejsza emisja pyłów, także to też jak gdyby środowiskowo jak najbardziej jest pożądane i oczywiście uwzględnienie zapisów odpowiednich, służących ochronie środowiska w aktualizowanych czy zmienianych planach zagospodarowania przestrzennego.

Jesteśmy też przed taką dużą rewolucją w gospodarce przestrzennej, gdzie będą teraz nowe plany ogólne i będą zastępowały one studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również plany szczegółowe, które zastąpią miejscowe plany więc no czeka państwa jako samorząd w nowej kadencji na pewno dużo wyzwań związanych z tą gospodarką przestrzenną, a od tej gospodarki zaczyna się właściwie i rozwój i też ta ochrona środowiska też od niej zależy.

Inne typy zadań, które są też w harmonogramie, uwzględnia to m.in. konserwacja cieków, odbudowa koryta rzeki Rgilewki, wymiana budowy, przebudowa sieci wodociągowej, modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa kanalizacji sanitarnej, rozbudowa sieci kanalizacji, modernizacja Pszoku, zakup automatów do zbiórki elektrośmieci, pielęgnacja zieleni, terenów zieleni urządzonej, tworzenie łąk

kwietnych, nasadzenia, ochrona starych sadów czy też starych drzew, których też coraz mniej już wszędzie, mamy budowa ścieżek edukacji ekologicznej, zakup zielonych wiat przystankowych, organizacja festynów ekologicznych czy też wplatanie tych tematów ekologicznych w te festyny, które funkcjonują, no i oczywiście monitoring jakości środowiska.

W harmonogramie też zostały wskazane potencjalne źródła finansowania i to są m.in. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzki Fundusz, Polski Ład, krajowy plan odbudowy, Fundusz ochrony gruntów rolnych, budżet powiatu Kolskiego, budżet państwa, a także oczywiście zasadniczy budżet gminy Grzegorzew.

Dokument jest opracowywany tak jak powiedziałem cyklicznie od 2001 roku.

Zakłada się, że co kilka lat dokumenty są aktualizowany, ten harmonogram też jak gdyby jest aktualizowany, kiedyś mówiono, że powinien być aktualizowany ten dokument w cyklu czteroletnim, obecnie nie jest to jak gdyby już wpisane w ustawę, więc jak gdyby samorządy w momencie, kiedy czują, że jest potrzeba, że dokument się już po prostu zdezaktualizował, albo pojawiają się nowe inwestycje, nowe zadania, który chciałyby w tym dokumencie ująć no wtedy następuje aktualizacja tego dokumentu. Ważne jest to, że ustawa przewiduje

po pierwsze monitorowanie realizacji tych zadań, realizację i stanu jakości środowiska i m.in. poprzez tworzenie takich raportów z realizacji tego dokumentu w cyklu dwuletnim, czyli co dwa lata powinien być zrobiony raport z realizacji tego dokumentu, przekazany do samorządu powiatowego i z kolei samorząd robi też takie sprawozdanie ze swego dokumentu przekazuje do wojewódzkiego samorządu, wojewódzkiego samorząd, też podobne sprawozdanie przekazuje do Ministerstwa Środowiska i w takim sprawozdaniu wtedy można ocenić, czy należy ten dokument zaktualizować, czy on jeszcze jest aktualny, czy też po prostu może funkcjonować w

takiej formie jak obecnie został przyjęty.

Generalnie tak jak powiedziałem dokument jest zaprojektowany do roku 2030, czyli on jest zgodny z obecnymi priorytetami, czy osiami finansowania w obecnej w obecnym budżecie europejskim. Mówię o tym dlatego, że przy ubieganiu się o środki zewnętrzne często pada pytanie, czy w ankiecie, czy w rozpatrywaniu wniosku, czy dana inwestycja wpisuje się np. w program ochrony środowiska? Czy ona służy realizacji jakiś celów długofalowych, spójnych z celami krajowym i europejskimi.

Ma to być też niezależne od właśnie kadencyjności, np. Samorządu, czyli dokument podlega realizacji, inwestycje podlegają realizacji pomimo tego, że właśnie mamy jakąś kadencyjność, mamy jakąś zmienność w obszarze zarządzania samorządem, to jednak pewne obrane cele czy polityki powinny być realizowane zgodnie z dokumentami wyższego rzędu i w zasadzie to chyba z mojej strony tak w telegraficznym skrócie wszystko, jeśli jakieś są pytania, to chętnie państwu odpowiem. Bardzo dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję za przedstawioną informację, pozwolę sobie się tak zwrócić panie Robercie, ja rozumiem, że wszystkie te obszary, o których pan mówił, to zostały w jakiś sposób przebadane i przeanalizowane, w związku z tym takie moje jedno pytanie, na co my, jako mieszkańcy gminy Grzegorzew, powinniśmy zasadniczo zwrócić uwagę, co to u nas jest tak, można powiedzieć, w najgorszej kondycji, może pan nam powie?

Robert Siudak (Ekostandard. Pracownia Analiz Środowiskowych)

Tak znaczy ja chciałem to, co tak staram się zasygnalizować podczas mojej wypowiedzi. Przede wszystkim ta niska emisja, czyli no zmiana myślenia o jakości

powietrza, które zabija nas niestety co roku dziesiątki czy 1000 mieszkańców, szacuje się, że rocznie z mapy Polski znika miasteczko wielkości 20 000 mieszkańców z powodu złej jakości powietrza. Oczywiście, to jest trudno powiązać tak 1 do 1, natomiast są badania, które wskazują, że jeśli wdychamy pył, wdychamy ten benzopiren przez lata, oczywiście, to się nawarstwia i jedni z nas są bardziej odporni, inni mniej, są też alergicy, są też osoby, które mają choroby krążenia, choroby układu oddechowego, oni bardziej to odczuwają, ale to powoduje wzrost ilości zgonów i to uważam, że to jest w tej chwili taka kluczowa rzecz, druga rzecz zbliżamy się do terminu, gdzie powinniśmy usunąć azbest.

Szacuje się, że ostatni azbest został wykonany, zszedł z linii produkcyjnych w 2002 roku, jego żywotność szacuje się na 30 lat. Więc przyjęto taki dokument krajowy, gdzie założono, że do 2032 roku ten azbest zostanie usunięty. Oczywiście, jak już przyjmowano ten dokument w 2005 roku po raz pierwszy to się wydawała bardzo odległa przyszłość. W tej chwili mamy tu już niecałe 10 lat, a w tym tempie, jakie obserwujemy, to tak naprawdę potrzebujemy jeszcze około 70 lat na usunięcie tego azbestu, który mamy. On oczywiście, jeśli jest w dobrym stanie technicznym, czyli nie pyli, nie jest pokuszony, jest na dachu, czasami niektórzy mają to pokrycie pomalowane jeszcze dodatkowo konserwuje, jest okej, natomiast w momencie, kiedy on zaczyna już kruszeć, murszeć i wiatr wywiewa te cząstki, one są najbardziej szkodliwe i wtedy wdychając, czy też podczas zdejmowania tych płyt też przestrzegam, żeby robić to w maskach czy najlepiej to zlecić to powiedzmy firmie profesjonalnej, bo wtedy najwięcej wdychamy tego pyłu azbestowego i te mikro włókna, które są cieńsze od włosa ludzkiego, wbijają nam się w płuca i wbijając się, powodują po prostu pewne mikro urazy, które z czasem się mogą powodować nowotwory i no tutaj będą, też wiem, że już są programy, które no będą dofinansowywały do tej pory, były tylko na usunięcie tego azbestu i utylizację, oczywiście, trzeba mieć jeszcze pieniądze na pokrycie nowym materiałem i to jest

oczywiście taki hamulec i wiem, że już są takie programy i to dla rolników jest osobna linia i też dla mieszkańców pozostałych i w tej chwili chyba będzie to przez organizowane przez powiat, z tego co wiem w tym nadchodzących latach, że wojewódzki Fundusz będzie po prostu wymagał żeby powiat miał taki dokument usuwania azbestu zaktualizowany i na podstawie właśnie wniosków z gmin, które będą spływać do powiatu.

Zresztą kiedyś taki schemat już kiedyś chyba funkcjonował, więc jakieś pieniążki to będą. To są, uważam, takie najważniejsze rzeczy, które oczywiście przed państwem czekają tak ode mnie osobiście, to uważam też, że trzeba mieć też dużą rozwagę w stosunku do tego, co jemy i co pijemy, bo jakość żywności niestety spada. Ona jest coraz bardziej przetworzona. Mało tego tutaj ostatnio gdzieś przeczytałem taką przerażającą wizję przyszłości, że jeden z właścicieli tych dużych sieci dyskontów stwierdził, że za jakiś czas będziemy chodzić do sklepu, będziemy kupować, to będzie tylko taki catering, czyli nie będziemy w ogóle sami już przygotowywać posiłków, będziemy wszystkie dania kupować gotowe i będziemy sobie tylko odgrzewać.

Jest masę takich badań, które mówią o tym, że właśnie czy te tworzywa sztuczne nie są obojętne, one stąd też np. wysyp teraz jest dużych ilości chorób nowotworowych, np. trzustki czy różnych organów wewnętrznych, nie wiemy, skąd się to bierze. Niektórzy łączą to właśnie np. z tym mikro plastikiem oczywiście, to jest trudne do udowodnienia, natomiast są badania, które mówią, że mikro plastik pokonuje barierę, krew, mózg, czyli też ma wpływ m.in. na to, jak myślimy, co myślimy, nie mówiąc już o kwestiach dotyczących np. czy płodności, czy właśnie jakiegoś takiego zdrowia podstawowego.

To samo było kiedyś z teflonem, który też no wszyscy pewnie mamy w domu naczynia teflonowe czy patelnie teflonowe, które mówiło się, że jest bezpieczny.

Okazuje się, że przez 40 lat ukrywano przed nami, że jednak nie jest bezpieczny, jednak po nim to wszystko nie sływa, tylko gdzieś tam jednak wchłaniamy pewne minimalne cząstki, które są też rakotwórcze, więc tutaj tak, od strony takiej bym powiedział osobistej. Natomiast jeśli chodzi o gminę, to jakość powietrza, azbest i gospodarka wodno ściekowa, która też jak gdyby będzie tym, co będzie oczkiem, czy powinno być oczkiem w głowie.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, bardzo. Wydaje mi się, że to nie jest tylko problem naszej gminy, a zdajemy sobie też wszyscy sprawę, że wydaje mi się, że środki, środki rządowe na te cele powinny być dużo większe, powinny być, powinno być wiele programów, z których będzie można skorzystać, mieszkańcy żeby dostali jakieś dofinansowania na wymianę tych systemów grzewczych, bo no troszeczkę, to chyba na razie kuleje. Bardzo proszę, pan Andrzej Sikorski jeszcze chciał zabrać głos, bardzo proszę.

Andrzej Sikorski (Przewodniczący komisji rewizyjnej)

Pan przewodniczący wspomniał o finansach, fajnie by było, żeby też nasz wojewódzki Fundusz ochrony środowiska, tak jak robi to łódzki lub krakowski trochę też zwrócił uwagę na to, żeby ludzie mogli skorzystać z dofinansowania na nasze oczyszczalnie ścieków przydomowe, bo na razie.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Przydomowe, ale to będą programy.

Andrzej Sikorski (Przewodniczący komisji rewizyjnej)

Mam nadzieję, bo ludzie się pytają, ale mam jeszcze takie jedno pytanie, wspomniał pan o stałym zagrożeniu, firma dystrybucja gazu na ulicy Autostrada w Grzegorzewie, a czy u nas też nie powinno być wpisane to, że przez naszą gminę

przebiegają jak by nie było dwa ważne szlaki kolejowe, gdzie codziennie mijają nas cysterny 40, 30 wagonów albo trasa 92, gdzie codziennie przejeżdżają różne, różne ilości różnych chemikaliów, które mogą nie дай boże ulec awarii. To też w sumie dla nas, jako gminy Grzegorzew, dla miejscowości położonych wzdłuż tych szlaków komunikacyjnych jest dosyć, dosyć dużym, praktycznie stałym zagrożeniem.

Robert Siudak (Ekostandard. Pracownia Analiz Środowiskowych)

Tak znaczy tutaj, opieraliśmy się, jeśli chodzi o szlaki transportowe, no to są jak centralnie ustalone drogi przemieszczania się tych substancji mogących stwarzać właśnie ryzyko awarii w przypadku wypadku i tutaj na szczęblu wojewódzkim, no są po pierwsze opracowane właśnie trasy przejazdu, po drugie ewentualne parkingi awaryjne, no i też mamy jednostki ratownictwa chemicznego, które ewentualnie działają.

Oczywiście, z punktu widzenia państwa lokalnego tutaj, no to też, jak gdyby należy mieć tą świadomość, natomiast przynajmniej na ten moment nie ma takich przepisów, które mogłyby czy pozwalałyby państwu czy dawały jakieś instrumenty, żeby w jakiś sposób oddziaływać, czy ograniczać te transporty. Państwo możecie np. w miejscowych planach czy w tych planach, które będą teraz wyznaczać takie strefy buforowe, np. albo wpisywać, jakieś właśnie takie obostrzenia, czy jakieś właśnie zapisy, regulacje, które na szczęblu lokalnym pozwolą tą świadomość podnieść, że np. to jest obszar, gdzie, po którym się właśnie przemieszczają ładunki, które mogą stanowić zagrożenie, żeby mieszkańcy mieli świadomość krótko mówiąc, ktoś kupuje działkę, czy chce nie wiem inwestować w jakiś sposób, żeby wiedział, że jest tutaj też takie zagrożenie i to jest to, co państwo, ten moment mogą zrobić, natomiast to, co mówiłem o tej firmie, to po prostu też jest takie rozporządzenie, w które mówi o kwalifikacji takich większych zakładów do zwiększonej albo dużej awarii, ryzyka awarii przemysłowej, bo to mówimy o

potencjale, nie mówimy o tym, że tam się cośkolwiek wydarzyło, czy musi się wydarzyć Tylko z uwagi na ilość, rodzaj magazynowanych substancji określono, że ładunek np. palny czy ładunek jakiś inny chemiczny jest na tyle duży, że w przypadku jakiegoś rozszczelnienia zbiornika czy jakiegoś zapłonu itd. no jest to duży problem i straż ma też specjalne procedury, taki zakład jest na liście tych zakładów w województwie, jest tam powiedzmy kilkadziesiąt, one są monitorowane, mają specjalne systemy nadzoru takiego czy pożarowego, czy takie programy bezpieczeństwa, które są sprawdzane, aktualizowane, więc to służy temu, żeby to ryzyko minimalizować. Natomiast tak jak mówię czegoś takiego nie ma w stosunku do ścieżek transportowych.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję, czy są jeszcze pytania?

Jeżeli nie ma, to ja bardzo dziękuję panie Robercie.

Robert Siudak (Ekostandard. Pracownia Analiz Środowiskowych)

Dziękuję Państwu.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Ja chciałam powiedzieć, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, dziękuję bardzo, że to bardzo interesujący materiał, który przedstawił pan nam, musiał pan dokonać wielu badań, bardzo dziękujemy, interesujący materiał i to, o czym pan wspominał, o tych zagrożeniach, o czym tutaj wspomniał Pan Radny Andrzej Sikorski, to będąc na spotkaniach z państwową strażą pożarną, to ta, ten obszar wykazany jest właśnie w takich obszarach zagrożenia. Zresztą tutaj drухowie, strażacy są na sali, wiedzą, że to, że ten, ten obiekt i ten zakład jest w strefie zagrożenia, właśnie dla nas mieszkańców, bardzo ciekawy materiał, bardzo dziękujemy, prosimy zostać z nami jeszcze chwilę.

Robert Siudak (Ekostandard. Pracownia Analiz Środowiskowych)

Dziękuję bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo, żeby nie przedłużać, czy macie państwo pytania jeszcze co do tego projektu?

Jeżeli nie ma poddaję projekt uchwały pod głosowanie i uprzejmie proszę Państwa Radnych o oddanie głosu w tym temacie.

Bardzo dziękuję. Na podstawie przeprowadzonego głosowania stwierdzam, że Rada Gminy Grzegorzew 14 głosami za podjęła uchwałę nr 64/422/2024 tym samym uchwaliła program ochrony środowiska gminy Grzegorzew do roku 2030, bardzo dziękuję. Uprzejmie dziękuję za przybycie do naszej gminy i obecność na dzisiejszej sesji panu Robertowi, dziękuję bardzo za moim zdaniem wysoce merytoryczne wystąpienie. Bardzo dziękuję. Ogłaszam 20 minut przerwy.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Witam serdecznie wszystkich państwa po przerwie.

Szanowni Państwo, kontynuując obrady sesji przystępujemy do dyskusji nad projektem uchwały w sprawie uchwalenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Grzegorzew na 2024 rok.

W projekt zostaliście państwo zaopatrzeni. Przypominam, że uchwalenie przez Radę Gminy przedmiotowego programu wynika z przepisów ustawy o ochronie zwierząt, która nakłada na rady gmin obowiązek corocznego uchwalania programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Termin przyjęcia przez Radę Gminy programu upływa 31 marca danego roku.

Dodatkowo informuję, że przedłożony przed obrady rady projekt uzyskał pozytywną,

wymaganą przepisami prawa opinię powiatowego lekarza weterynarii w Kole.

Bardzo proszę, otwieram dyskusję, jeżeli ktoś chce zabrać głos?

Nie widzę, zatem poddaję projekt uchwały pod głosowanie, uprzejmie proszę Państwa Radnych o oddanie głosu.

Bardzo dziękuję, na podstawie przeprowadzonego głosowania stwierdzam, że Rada Gminy Grzegorzew jednomyślnie 14 głosami za podjęła uchwałę nr 64/423/2024, tym samym przyjęła program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Grzegorzew na 2024 rok, bardzo dziękuję.

Pkt 9 sesji przeznaczony został na podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji, jaką do wójta gminy oraz Rady Gminy Grzegorzew w przedmiocie wykonania przepustu na kanale Bylice złożyli mieszkańcy sołectwa Kielczewek.

Petycja niniejsza do biura Rady Gminy wpłynęła dnia 6 marca br. Pozwólcie państwo, że w tym momencie odczytam treść petycji.

Szanowna pani Bożena Dominiak wójt gminy Grzegorzew i Rada Gminy Grzegorzew.

My, mieszkańcy sołectwa Kielczewek, gminy Grzegorzew, wnosimy o wykonanie przepustu na kanale Bylice, który to przepust umożliwi nam bezpieczny dojazd do naszych łąk. Petycję swą motywujemy tym, iż obecny przejazd, wybudowany w latach 60 nie spełnia dotychczasowych wymogów, aby można było się przemieszczać obecnym sprzętem rolniczym. Wysoki poziom wody w kanale powoduje uszkodzenie sprzętu rolniczego, zatrucie wody i środowiska wodnego.

Nadmieniamy, że nie ma innej możliwości dojazdu do naszych łąk znajdujących się po drugiej stronie kanału.

Sołtys sołectwa Kielczewek, rada sołectwa Kielczewek, gmina Grzegorzew.

Szanowni Państwo, uprzejmie informuję, że przedmiotowa petycja została rozpatrzona przez komisję skarg i wniosków i petycji i bardzo proszę o zabranie głosu pana przewodniczącego Krzysztofa Durkiewicza.

Krzysztof Durkiewicz (Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji)

Komisja skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Grzegorzew, wypracowując stanowisko w sprawie uznała, że problem zapewnienia bezpiecznego przejazdu na przedmiotowym odcinku drogi gminnej, który stanowi jedyny dojazd do łąk użytkowanych rolniczo, powinien zostać rozwiązany. Jest to problem, z którym mieszkańcy i właściciele łąk położonych w tym rejonie borykają się od lat i który do tej pory nie został skutecznie uregulowany. Ten przejazd przez tą rzekę cała rada widziała na początku, musi być jakieś dobre rozwiązanie. Oczywiście, firmy rozwiążą to, nie komisja skarg i wniosków, dołem pewno się nie da, pewnie coś będzie zrobić trzeba górom, ale to tyle i takie stanowisko komisji skarg, wniosków i petycji, dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję bardzo.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Ja jeszcze, Panie Przewodniczący bym prosił.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę, panie Marku.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Szanowni Państwo, jest to po prostu problem znany od lat, dla mnie również on był znany, byłem jako czy to radny, czy przewodniczący gminnej spółki wodnej, on powracał co jakiś czas. Po prostu ja byłem na spotkaniu jak odbywała się wizja

lokalna niedawno, i był, nie było tylko po prostu przedstawiciela wód polskich, a z tego, co mi wiadomo, to jest ciek podstawowy i on należy do wód polskich, tylko zawsze z tego, co ja też pamiętam, Pani Wójt mówiła tak to jest leży na terenie gminy Grzegorzew, więc gmina Grzegorzew jest władna, żeby problem rozwiązać, więc ja tu jak słuchałem Pani Wójta, jak składała informacje, jak mówiła w pewnym momencie, że podejmie jako gmina, no współpracę z wodami polskimi, żeby po prostu wspólnie raz problem no bo ja tak patrząc ostatnio, jak byliśmy na tej wizji lokalnej, był naprawdę wysoki stan wody i tak powiem szczerze, czy on jest wyższy, czy niższy to w XXI wieku, żeby dojeżdżać, jak to się mówi do swoich łąk mieszkańcy Kiełczewka, to już tak nie przystoi takie moje zdanie i był pan kierownik Rejonowego związku i zadałem mu tak wprost pytanie panie kierowniku, czy można to rozwiązać?

Więc on mówi tak jak najbardziej nawet podpowiedział mieszkańcom, jakie mają podjąć kroki, czyli napisać petycję i rozpocząć całą tą taką ścieżkę powiedzmy, jak to się mówi i myślę, że w niedługim czasie ten problem zostanie rozwiązany i po prostu jak to się mówi mieszkańców, którzy tam mają użytki zielone, będą mieli normalny dojazd do swoich działek. Dziękuję bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo Dziękuję. Szanowni Państwo komisja skarg, wniosków i petycji uznała petycję za zasadną. Rekomendując do Rady Gminy realizację zadania wykonania przepustu. Przedłożony pod dzisiejsze obrady projekt uchwały to wynik zajętego przez komisję stanowiska. Pozwólcie państwo, że w tym momencie przedstawię projekt uchwały o sposobie rozpatrzenia przedmiotowej petycji.

Projekt uchwały nr 64/424/2024 Rady Gminy Grzegorzew z dnia 27 marca 2024 roku w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wykonania przepustu na kanale Bylice.

§ 1. Petycję wniesioną przez sołtysa, radę sołecką i mieszkańców sołectwa Kiełczewek w sprawie wykonania przepustu na kanale Bylice, celem zapewnienia bezpiecznego dojazdu do łąk uznaje się za zasadną.

§ 2. Sposób rozpatrzenia petycji zawarty został w uzasadnieniu do uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się przewodniczącego Rady Gminy Grzegorzew do zawiadomienia wnoszących petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Panie Przewodniczący, mogłabym jeszcze tylko słowo?

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Proszę bardzo.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dziękuję bardzo. Chciałabym jeszcze też dodać, bo w kontekście tutaj wypowiedzi pana wiceprzewodniczącego rady co do kompetencji wód polskich, wysoka Rado, ponieważ ustalono, że tak nazywano i tak jak mówimy, tak to się nazywa, który przebiega tutaj przez ciek wodny podstawowy, jakim jest kanał Bylice. Z racji tej, że on jest w granicach drogi gminnej, to tutaj kompetencje są naszego samorządu, w przeciwnym razie, gdyby inaczej było, wysłalibyśmy wniosek do wód polskich wg kompetencji wg właściwości.

Ustalono, że jest to w ciągu drogi gminnej, w związku z tym zadanie własne samorządu gminy, bo akurat to droga gminna, czyli nasze kompetencje. Naturalnie tutaj w porozumieniu i można by było tak powiedzieć, nawet pod nadzorem wód polskich, gdyż w tym projekcie technicznym, o którym mówimy, znajdują się takie badania ilości wód w momencie, kiedy jest większy przyływ wód czy powodzi.

Także te dokumenty będą trwałe trochę czasu, ale jeżeli Państwo Radni dzisiaj w zmianach do budżetu zgodzicie się, no to będziemy przystępować i tak jak tutaj pan przewodniczący odczytał już projekt uchwały, przystąpimy do realizacji. Bardzo dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję bardzo, czy są jeszcze pytania do omawianego projektu uchwały?

Jeżeli nie ma, proszę Państwa Radnych o dokonanie aktu głosowania.

Bardzo dziękuję, na podstawie przeprowadzonego głosowania stwierdzam, że uchwała nr 64/424/2024 w sprawie rozpatrzenia przedmiotowej petycji została przez Radę Gminy Grzegorzewie podjęta 14 głosami za dziękuję Państwu Radnym.

Zgodnie z porządkiem obrad sesji otwieram dyskusję nad projektem uchwały w sprawie zbycia nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Tarnówka, stanowiącej własność gminy Grzegorzew. W projekt uchwały zostaliście, Państwo Radni zaopatrzeni, projekt przedłożonej pod obrady sesji uchwały to wynik wypracowanej przez Państwa Radnych jeszcze w ubiegłym roku decyzji o przeznaczeniu przedmiotowego gruntu do sprzedaży.

Czy macie państwo pytania? Bardzo proszę.

Nie widzę, zatem poddaję projekt uchwały pod głosowanie, bardzo proszę Państwa Radnych o zagłosowanie w tym temacie.

Dziękuję bardzo, na podstawie głosowania stwierdzam, że Rada Gminy Grzegorzew 14 głosami za podjęła uchwałę nr 64/425/2024, tym samym wyraziła zgodę na sprzedaż działki gruntowej stanowiącej własność gminy położonej w miejscowości Tarnówka dziękuję bardzo.

Państwo Radni, Szanowni Państwo, konsekwencją podjętych przez państwa decyzji i uchwał jest także projekt uchwały przedkładany pod obrady wysokiej rady w

obecnie realizowanym 11 punkcie sesji. Jest to projekt uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej części drogi nr 494057 P położonej w Grzegorzewie.

Projekt przedmiotowej uchwały to kolejny krok i kolejne z działań niezbędnych dla sfinalizowania sprawy zamiany działek gruntu położonych przy ulicy Góry w Grzegorzewie.

Temat jest nam wszystkim bardzo dobrze znany, bardzo proszę, otwieram dyskusję, jeżeli są pytania?

Jeżeli nie ma, poddaję projekt uchwały pod głosowanie. Uprzejmie proszę Państwa Radnych o dokonanie aktu głosowania.

Bardzo dziękuję, na podstawie przeprowadzonego głosowania stwierdzam, że uchwała 64/426/2024 w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej części drogi nr 494057 p. położonej w Grzegorzewie, została przez Radę Gminy Grzegorzew podjęta 14 głosami za.

Szanowni Państwo przedmiotem pkt 12 sesji jest projekt uchwały o wyrażeniu zgody na wyodrębnieniu w budżecie gminy w przyszłym roku środków przeznaczonych na Fundusz Sołecki.

W projekt uchwały zostaliście państwo zaopatrzeni. Uprzejmie przypominam, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o funduszu sołeckim Rada Gminy w terminie do 31 marca rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących Fundusz sołecki podejmując uchwałę, w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie środków funduszu. Biorąc pod uwagę obowiązujące uregulowania prawne, uchwałę w sprawie funduszu sołeckiego na 2025 rok zobowiązani jesteśmy podjąć w terminie do 31 marca.

Uchwała podjęta po dniu 31 marca danego roku jest nieważna.

Wsluchajac sie w glosy Panstwa Radnych i naszych mieszkancow, proponujemy powrot do funduszu soleckiego.

Przemawia za tym okolicznosc, ze pozyskalismy do budzetu gminy srodki finansowe na modernizacje lamp oswietlenia ulicznego z rzadowego programu rozswietlamy Polske, a jak pamietamy, zrezygnowalismy z funduszu soleckiego azeby w ramach tych pieniedzy wymieniac oswietlenie uliczne na energooszczedne.

Kolejnym czynnikiem przemawiajacy za wyodrębnieniem funduszu soleckiego jest fakt wejscia w zycie przepisow ustawy gwarantujacych zwrot wydatkow poniesionych w ramach funduszu soleckiego. Gmina Grzegorzew znajduje sie w grupie gmin, ktore zgodnie z ustawa o funduszu soleckim maja zapewniony z budzetu panstwa 40% zwrot nakladow zrealizowanych w ramach funduszu soleckiego.

Do tej pory w kolejnych latach ten procent zwrotu byl z roku na rok obnizany. Na dzis przepisy prawa mowia, ze bedzie on posiadal poziom wynikajacy z ustawy o funduszu soleckim.

Bardzo prosze, otwieram dyskusje nad projektem uchwal, czy macie panstwo pytania?

Pan Radny Krzysztof Durkiewicz, bardzo prosze.

Krzysztof Durkiewicz (Przewodniczacy komisji skarg, wnioskow i petycji)

Wreszcie nasi mieszkanczy wsi beda mogli realizowac swoje zadania, ktore sa najbardziej potrzebne i beda sie cieszy, ze moga decydowac na miejscu na co te pieniadze sa potrzebne, dziekuje.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczacy Rady Gminy)

Bardzo dziekuje. Czy jeszcze ktos chce zabrac glos? Bardzo prosze pan Marek Lewandowski.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Szanowni Państwo, ja tylko mogę powiedzieć, że w momencie, kiedy zawieszaliśmy Fundusz sołecki, była to decyzja jak najbardziej realna, obniżamy koszty powiedzmy za energię elektryczną i przychodzi moment, w którym możemy ten Fundusz sołecki przywrócić, gdzie będą mieszkańcy poszczególnych sołectw zadowoleni i na pewno jeszcze raz powiem to, co powiedziałem już wcześniej, na pewno będą wydawane te pieniądze z funduszu sołeckiego realnie, żeby one po prostu, jak to się mówi, były widoczne w poszczególnych sołectwach. Dziękuję bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję, pan Radny Janusz Dorabiała.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Jeszcze panie kolego Marku, nie dopowiedziałeś jeszcze, że te pieniądze zostały znacznie lepiej wykorzystane, jak przy funduszu sołeckim, bo 2 razy większy zwrot mieliśmy i skutki, skutki tego, że mamy oszczędności na energii elektrycznej, są długofalowe. Pani wójt tu mówiła o tym, nie dopowiedziała, ale mówiła pani chyba dwie kadencje, dwa miesiące wcześniej, że oszczędności z tytułu tych 200 lamp, to mamy 100 000 zł w jednym roku tylko i one będą się powtarzały, same tylko tych 200 lamp.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Tak mówimy o projekcie, Pan Radny mówi o projekcie rozświetlamy Polskę, gdzie aktualnie spółka oświetlenie uliczne i drogowe przygotowuje przetarg, w tej sprawie. Mamy informację, że do końca marca, a wkrótce ma być już decyzja w tej sprawie. Bo my jesteśmy w tej grupie gmin, gdzie majątek mamy w spółce i dlatego jesteśmy gminą, która będzie miała ten przetarg ogłoszony wcześniej. Bo wiecie państwo, że

chodzi o to, że jeżeli gminy mają majątek w spółce, no to wiadomo, że spółka, a jeżeli są gminy, które składały wniosek i mają majątek na swoim, to muszą same przeprowadzić procedurę przetargową.

Stąd nasza gmina będzie miała możliwość dowiedzieć się o wynikach przetargu wcześniej. Natomiast o tych, co mówiłam dwa miesiące wcześniej, oszczędnościach, no to takie są planowane, gdzie koszt 1 oprawy tam planowany jest na około 2000, nowych opraw, bo to będą zupełnie nowe oprawy, no i oszczędne, także spółka przy składaniu wniosku wyliczała, że mają być takie oszczędności, jak w przypadku naszej gminy dość znaczące.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś chce zabrać głos w tym temacie?

Nie widzę, zatem poddaję projekt uchwały pod głosowanie, uprzejmie proszę Państwa Radnych o dokonanie aktu głosowania.

Bardzo dziękuję. Na podstawie głosowania stwierdzam, że Rada Gminy Grzegorzew 14 głosami za podjęła uchwałę nr 64/427/2024 w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków przeznaczonych na Fundusz sołecki. Dziękuję Państwu Radnym.

Państwo Radni, Szanowni Państwo przedmiotem pkt 13 sesji jest projekt uchwały w sprawie wprowadzenia zmian do budżetu gminy na 2024 rok.

Uprzejmie proszę o zabranie głosu panią skarbnik gminy Renatę Dopierałę i przedstawienie proponowanych do wprowadzenia zmian do tegorocznego budżetu, bardzo proszę.

Renata Dopierała (Skarbnik Gminy)

Panowie przewodniczący, Państwo Radni, Pani Wójt, Szanowni Państwo w projekcie uchwały, którą przesałam do państwa, znalazły się, znalazło się

zwiększenie dochodów na utrzymanie grobów i cmentarzy w kwocie 7704 zł.

Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej na dostarczenie dokumentacji do archiwum państwowego 200 zł to są zadania zlecone, wybory do rad gmin i wybory wójta w kwocie 12 000, to są też zadania zlecone na diety członków terytorialnych komisji wyborczej. Następnie wojewoda Wielkopolski potwierdził wysokość dotacji na wychowanie przedszkolne i tutaj będzie przesunięcie między rozdziałem przedszkola na oddziały przedszkolne kwoty 271 821 zł.

Zostaną wprowadzone środki na wieloletni program rządowy posiłek w szkole i w domu w kwocie 33 387,45 groszy, przepraszam. Dodatkowo zostaną wprowadzone środki ze względu na to, że dostaliśmy zawiadomienie o zwiększeniu dotacji, których nie zdążyłam uwzględnić w projekcie uchwały, to są wybory do parlamentu Europejskiego. Dotacja na zadania zlecone w kwocie 21 727 i na wypłaty dodatków osłonowych w kwocie 204 000.

Po stronie oczywiście dochodów zostaną wprowadzone te środki i po stronie wydatków na określony cel wskazany przez dysponentów środków.

Po stronie wydatków zostaną zwiększone środki na drogi, na zadania inwestycyjne w łącznej kwocie 1 818 300 zł. Na cmentarze, jak wcześniej mówiłam, na utrzymanie grobów i cmentarzy 7704. Zostaną wprowadzone zmiany przesunięcia między paragrafami w dziale Urząd Gminy w Grzegorzewie, urzędy gmin, oczywiście w Urzędzie Gminy w Zeasie przesunięcia między paragrafami, wprowadzone zostaną środki na wybory do Sejmu, tak jak mówiłam, dostarczenie dokumentację do archiwum państwowego, jak również wybory do rad gmin i wybory wójta, 12 000 na diety członków komisji terytorialnej.

Zostaną wprowadzone przesunięcia między paragrafami w działach szkoły podstawowe, oddziały przedszkolne, przedszkola, świetlice, stołówki, specjalna organizacja nauki w oddziałach przedszkolnych i specjalna organizacja nauki w

szkołach podstawowych, jak również w pozostałej działalności.

W Gopsie zostaną wprowadzone środki na realizację programu rządowego posiłek w szkole i w domu, jak również zostaną zastosowane przesunięcia między paragrafami w funduszu pomocy.

Wprowadzone zostaną środki na usługi i na wkład pieniężny w oświetleniu ulicznymi i drogowym na objęcie udziału w kwocie 5000 i na zakup usług pozostałych w kwocie 4000. W pozostałej działalności zostanie wprowadzony program parasolowy w kwocie 36 900, program parasolowy energia z odnawialnych źródeł na terenie gminy Grzegorzew, na napisanie wniosku oraz sporządzanie programu funkcjonalnoużytkowego.

Zostaną też wprowadzone środki, tak jak wcześniej wspomniałam, z dotacji na zadania zlecone na wybory do parlamentu Europejskiego, jak również na wypłaty dodatków osłonowych i obsługę zadania.

Zostaną, zostanie zmieniony zapis w § 3 określający deficyt budżetu zwiększono o 1 600 000 do kwoty 2 940 820 i 22 gr.

W § 4 określono łączną kwotę przychodów w kwocie 4 440 820 i 22 gr.

Wprowadzono stan wolne środki w kwocie 1 600 000. Zmieniony zostanie zapis § 17 w wydatkach przesunięcia między paragrafami funduszu pomocy.

Szanowni Państwo Radni zmiany, które omówiłam dotyczą załącznika nr 1, dochody budżetu, załącznika nr 2, wydatki budżetu, załącznika nr 2a wydatki inwestycyjne i majątkowe, załącznika nr 3, dochody i wydatki na zadania zlecone, załącznika nr 4 przychody budżetu, jak również zmienione, zostaną zapisy § 3 uchwały budżetowej określający deficyt budżetu, § 4 określający łączną kwotę przychodów, jak również § 17, dotyczącego wydatków z funduszu pomocy.

Państwo Radni, proszę o przyjęcie uchwały przeze mnie przedstawionej.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję pani skarbnik, ja tutaj mam jedno pytanie, bo przedstawiła nam pani przesunięcie środków, jeżeli chodzi o projekt parasolowy na napisanie wniosku. Czy tutaj mamy na myśli napisanie wniosku do urzędu Marszałkowskiego o dofinansowanie tego projektu?

Renata Dopierała (Skarbnik Gminy)

Tak.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, bardzo proszę, czy są pytania jeszcze?

Jeżeli nie ma, poddaję projekt uchwały, a bardzo proszę, panie Januszu.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Reasumując odnośnie drogi Tarnówka, Ponętów dofinansowanie łącznie nie wyniesie 95%, tylko 60 kilka tam tak? Się zgadza.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Słuszne spostrzeżenie, podsumowując, jeżeli teraz państwo przegłosujecie.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

I tak nam się opłaci, chyba nie?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

No i tak się opłaci, bo jeszcze nie znamy nowych programów.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz

ochrony środowiska)

Może być, potem jeszcze drożej.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Może być drożej, no bo pamiętacie państwo, jakie były rozbieżności cenowe, do aż prawie do 6 000 000, gdzie ponad 1,5, mln była różnica.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Z czego to wynika?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Trudno nam powiedzieć, bo, tak.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

To spekulacja.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Analizowaliśmy oferty, tam była też, bo nawet nie ukrywamy, że ta ostatnia oferta najwyższa, no to przecież nasza mieszkanka, no że brali pod uwagę wyniki tego badania gruntu, że trzeba wymieniać grunt na całej drodze, co skutkuje dużymi kosztami wywozem materiału itd. natomiast ten pierwszy wykonawca dokonał wizji w terenie. Bo nie ukrywam wysoka Rado, że, nie ukrywam, że wysoka Rado, że wykonałam telefon do firmy, która ma ofertę najkorzystniejszą, bo był już głos, że po wezwaniu na nasze, zgodnie z prawem zamówień publicznych, wezwaliśmy firmę, że zamierzamy podpisać umowę i proszę uzupełnić dokumenty takie, które wynikają z przepisów prawa, tak z procedury no i wtedy pan wykonawca potencjalny, przekazał, że też zastanawia się, czy pracownicy przygotowujący ofertę może się pomylili i ja mówię, że dobrze byłoby, żeby pan dokonał wizji w terenie i tak to się

stało z kierownikiem budowy, tam ze swoich pracowników, z naszym pracownikiem pojechali w teren.

Obejrzeliby tę drogę uważnie i oferta została taka sama.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

I wskaźniki też spełnimy tak?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

I wskaźniki też spełnimy.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Do izby obrachunkowej.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Tak, tak, no niestety musimy dołożyć ze swoich pieniędzy.

Renata Dopierała (Skarbnik Gminy)

Tak, 1 000 050 będziemy dokładać.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Więszym zadłużeniem będzie to skutkowało w takim razie tak.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Wprowadź te pieniądze, które dzisiaj tutaj proponuje skarbnik gminy i w projekcie budżetu, w projekcie, które to są wolne środki, proszę pani skarbnik, powiedzieć, to są pieniądze, jak to mówimy urzędnicy, wolne środki.

Renata Dopierała (Skarbnik Gminy)

To są wolne środki, tak.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

To proszę powiedzieć co to znaczy.

Renata Dopierała (Skarbnik Gminy)

Wynikające z rozliczeń kredytów z lat ubiegłych.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Aha czyli na zadłużenie to nie wpłynie?

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Nie, bo to są pieniądze z ubiegłego roku wynikające z bilansu budżetu.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

A one wcześniej nie były brane pod uwagę.

Renata Dopierała (Skarbnik Gminy)

Nie były brane, bo one są brane pod uwagę dopiero po zakończonym roku.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Bo mieszkańcy nas słuchają, już są przerażeni tymi zadłużeniem i żebyśmy sobie wyjaśnili wszystko publicznie.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Bardzo mądre pytanie Panie Radny Januszu, trzeba powiedzieć, że to nie jest zaciąganie zobowiązania w postaci kredytu czy pożyczki, tylko to są zaoszczędzone

pieniądze z ubiegłego roku.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Z naszej krwawicy.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Z naszej krwawicy.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Każdy samorząd w momencie, kiedy stworzy bilans zawsze ma tzw. wolne środki, tak 1 000 800 nam wyszło.

Janusz Dorabiała (Przewodniczący komisji rolnictwa, handlu i usług oraz ochrony środowiska)

Chodzi żeby o to, żeby nie było potem niedomówień.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Tak nie, nie, to nie będzie na to, Szanowni Państwo, żadnej pożyczki, żadnego kredytu. 1 600 000, przepraszam, bardzo, powiedziałam 1 800 000, 1 600 000.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję Państwu Radnym.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję Pani wójt.

Szanowni Państwo, poddaję projekt uchwały pod głosowanie, bardzo proszę Państwa Radnych o oddanie głosu.

Dziękuję Państwu Radnym.

Na podstawie przeprowadzonego głosowania stwierdzam, że Rada Gminy Grzegorzew 13 głosami za, przy 1 przeciw podjęła uchwałę nr 64/428/2024, tym samym wprowadziła zmiany do uchwały budżetowej na 2024 rok. Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, przystępujemy do dyskusji nad projektem uchwały zmieniającej wieloletnią prognozę finansową gminy Grzegorzew na lata 2024, 2036, także i w tym przypadku uprzejmie proszę o zabranie głosu panią skarbnik i przedstawienie projektu uchwały, bardzo proszę.

Renata Dopierała (Skarbnik Gminy)

Panowie przewodniczący, Państwo Radni, Pani Wójt, szanowni Państwo, podstawą do wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej jest uaktualnienie danych wprowadzonych zmianami do budżetu na 2024 rok, zmianami w dochodach, wydatkach w wyniku, przychodach, a także w informacjach uzupełniających w załączniku nr 1 oraz przedsięwzięciach w załączniku nr 2.

W roku 2024 w wyniku wprowadzonych zmian do budżetu zwiększeniu uległy dochody ogółem, dochody z tytułu subwencji ogólnej, dochody z tytułu dotacji, środków przeznaczonych na cele bieżące, pozostałe dochody bieżące, dochody majątkowe, dochody z tytułu dotacji przeznaczonych na inwestycje, wydatki ogółem, wydatki bieżące, wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki majątkowe, wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, wynik budżetu, przychody budżetu, wolne środki w tym na pokrycie deficytu, wolne środki, w tym na

pokrycie deficytu.

Zmianie uległa relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 w roku 2024 dokonane zmiany wydatków objętych limitem, o których mowa w art. 226 w latach 2024 do 2029. W latach 2024, 2031 zmianie uległy wskaźniki.

W załączniku nr 2 wykaz przedsięwzięć wprowadzono następujące zmiany, w zadaniu budowa ulicy Kasztanowej, Lipowej zwiększenie o 10 000 w związku z tym łączne nakłady finansowe stanowią kwotę 5 888 454 zł 41 gr, limit wydatków na 2024 rok stanowi kwotę 5 568 90 zł 38 gr, wprowadzono zmiany w przedsięwzięciu.

Następnym zadaniem inwestycyjnym będzie przebudowa drogi gminnej Ponętów Dolny, Tarnówka, dokonano tutaj również zmiany limitów i nakładów realizacja zadania w latach 2023, 2024. Łączne nakłady finansowe stanowią kwotę 2 957 000. Limit wydatków na 2024 rok stanowi kwotę 2 950 000, natomiast limit zobowiązań stanowi kwotę 2 950 000.

W wydatkach bieżących wprowadzono umowę dzierżawy związaną ze spółką oświetlenie uliczne w poszczególnych latach, realizacja zadania 2024, 2029 rok w łącznych nakładach finansowych 28 088 zł i 44 gr.

W poszczególnych latach ujęto limity wydatków w latach 2024 do 2029 roku. Limit zobowiązań stanowi kwotę 28 088 zł i 44 gr. W poszczególnych latach kwoty będą ulegać waloryzacji. Natomiast dzisiaj nie jesteśmy w stanie powiedzieć, o jaką kwotę wzrośnie, w poszczególnych latach będą nanoszone zmiany dotyczące tego zadania. Szanowni Państwo Radni, relacja wynikająca z art. 242a mianowicie relacja zrównoważenia wydatków bieżących, jak również wskaźniki wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych zostały zachowane. Bardzo proszę Państwa Radnych o przyjęcie projektu uchwały przeze mnie przedstawionej.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję pani skarbnik.

Czy na temat projektu ktoś z Państwa Radnych pragnie zabrać głos? Bardzo proszę.

Jeżeli nie, poddaje projekt uchwały pod głosowanie? Bardzo proszę Państwa Radnych o oddanie głosu.

Dziękuję państwu, na podstawie przeprowadzonego głosowania stwierdzam, że uchwała nr 64/429/2024 zmieniająca wieloletnią prognozę finansową gminy Grzegorzew na lata 2024, 2036 została przez Radę Gminy Grzegorzew podjęta 13 głosami za przy 1 głosie przeciwnym bardzo Państwu Radnym dziękuję.

Pkt 15 sesji przeznaczony jest na udzielenie przez panią wójt gminy odpowiedzi na interpelacje i zapytania wniesione przez Państwa Radnych, bardzo proszę, Pani Wójt oddaje głos.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Bardzo dziękuję Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni odpowiadając na interpelacje i zapytania uprzejmie informuję, co udało się ustalić w przerwie sesji. Otóż pytanie Pana Radnego Krzysztofa Durkiewicza dotyczące jakości napraw dróg gminnych to no podzielam tutaj zdanie pana Durkiewicza, ale muszę też i wyjaśnić, te prace, które obecnie wykonywaliśmy, że tak powiem pilnie po to, żeby, no żeby mieszkańcy mogli przejechać jakoś tą drogą, to prace nie, nie wykonywane są masą na gorąco, dlatego też to, co tutaj Pan Radny Durkiewicz wspominał, że należy wyczyścić zagłębienie itd. To jest prawda, ale obecnie wykonywaliśmy masą na zimno, dlaczego masą na zimno? Interwencyjnie dokonywaliśmy tych napraw z tego względu, że po zimie wyrobiły się dziury, natomiast masa na zimno ma taką właśnie taką swoistą konsystencję że po prostu dziurę się naprawia.

Natomiast dlaczego nie na gorąco? Na gorąco dlatego, że jeszcze wtedy, kiedy wykonywaliśmy te naprawy, bieżące wytwórnie mas jeszcze nie produkowały. Stąd na drogach gminnych chociażby naprawa drogi, Byliczki która w ramach gwarancji stała się obecnie faktem, też trzeba było czekać, aż wytwórnie mas bitumicznych ruszą, że tak powiem, z produkcją tej masy.

Dlatego chciałam Pana Radnego uprzejmie poinformować, że teraz, kiedy będziemy już zlecali ubytki w drogach asfaltowych.

Będą wykonywane tak, jak to było przez wiele lat. Co spotykało się z pozytywną opinią was, drodzy Państwo Radni. Chciałam też jeszcze dodać, że tutaj wszyscy wiemy, chociażby wtedy, kiedy wspólnie podróżowaliśmy po gminie, że droga w Zabłociu naprawdę ona już czeka na nową nakładkę i na pewno w planach ta droga będzie w planach nowej kadencji.

Następne pytanie Pana Radnego dotyczyło w trakcie, kiedy mówiliśmy o oświetleniu ulicznym, ustaliliśmy, że ten wniosek naturalnie jest we wnioskach i po prostu no teraz będzie kolejnym zleceniem do spółki oświetlenie uliczne i drogowe. Panie Radny, Pański wniosek będzie, będzie zrealizowany.

Kolejna, kolejna interpelacja dotyczyła pomiarów na drodze, o której wiemy, gdzie też do wysokiej rady wpłynęła petycja.

No sprawa jest od pewnych, można powiedzieć, kilku miesięcy, ale to nie dlatego, że my, urzędnicy, zaniedbaliśmy, tylko dlatego, że geodeta, któremu zlecono te prace w momencie, kiedy do zasobów geodezyjnych można by tak powiedzieć, dotarł po prostu geodeta odmówił nam tej pracy i szukaliśmy kolejnych osób z uprawnieniami geodezyjnymi, aby tę petycję, którą wysoka rada skierowała do nas, zrealizować no i udało nam się, Drodzy Państwo, podpisaliśmy obecnie upoważnienie i wydałam postanowienie w tej sprawie, także wkrótce po świętach, geodeta, który podjął się tego zadania, będzie rozpoczynał czynności, o czym

zostaną poinformowani właściciele gruntów. Wierzę, że ta sprawa zostanie zakończona.

Kolejna interpretacja Pana Radnego Rafała Kotkowskiego, Pan Radny Rafał Kotkowski mówi, że po raz kolejny pytam o drogę leśną, uprzejmie pana informuję, że na drodze leśnej w ramach gwarancji firma już naprawiała tę drogę.

Natomiast wiemy, że ta droga jest obciążana transportem bardzo o wysokim tonażu.

Też moment, kiedy już mróz puszczał, że tak powiem, na tej drodze samochody które o dużym tonażu tam się poruszają, wiadomo, prowadzona jest działalność, więc to jest też i zrozumiałe, czyli ta naprawa pierwszej mierne skutki przyniosła z tego, co mi tutaj pani dyrektor ustaliła z panem inspektorem od spraw dróg, firma ma zgłoszone i wkrótce pojawi się na kolejnej gwarancji i wykonawca naprawi tę drogę w ramach gwarancji, jaką mamy podpisane umowę z wykonawcą.

Bardzo proszę, Panie Radny, oczywiście i teraz, Drodzy Państwo, Pan Radny Krzysztof Durkiewicz, petycja drogi w Grodnej, to już odpowiedziałam i to by były wysoka Rado, Panie Przewodniczący wszystkie interpelacje, na które starałam się państwu odpowiedzieć. Dziękuję bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję pani wójt, Szanowni Państwo, otwieram realizację punktu, wolne wnioski i głosy. Jeżeli w tym punkcie ktoś z państwa pragnie zabrać głos, to bardzo proszę. Pan Radny Łukasz Łuczyński.

Łukasz Łuczyński (Radny)

Nadszedł ten punkt kiedy w końcu ja mogę zabrać głos, także na początku i myślę, że to jedyne, co zamierzam, to podziękować

wam wszystkim, drodzy koledzy, koleżanki za, za wspólną pracę, za nasze wspólne wysiłki. Były rzeczy, z którymi się nie zgadzaliśmy, były rzeczy z którymi się

zgadzaliśmy, ale jakoś ten statek dotrwał do brzegu, trochę dziur w nim jest, ale to już tak.

Życzę powodzenia, po prostu w batalii wyborczej i mam nadzieję, że w maju się spotkamy w jak największym gronie. Już tak do konsensusu zmierzając, chciałbym podziękować przede wszystkim, bo ten temat rozmawiałem z panią dyrektorką, z panią Katarzyną Filą, dotyczącą wyjazdu, później już zagadnąłem do Pani Wójt, bo wiadomo, że Pani Wójt w ostatnim okresie jest bardzo zajęta, także, także ten temat był dopięty, bardzo dziękuję za podstawienie dzisiaj 2 samochodów z Urzędu Gminy. Bardzo to miło, że wykorzystujemy nasze zasoby, jak tylko możemy i nawet w takim dobrym celu, dzieciaki dzisiaj zobaczyły wodę, trochę z innej strony, bo zainwestowaliśmy w wodę taką pitną, a dzisiaj zobaczyli, jak przebiega proces po prostu przetwarzania ścieków i zrzutu już takiej wody czystej do Warty. Także pojechaliśmy do Miejskiego zakładu Wodociągów i kanalizacji w Kole, przyjął nas pan dyrektor Krzysztof Bąkowski.

I jak to sam powiedział, byliśmy w jednej z najbardziej nowoczesnych oczyszczalni w Polsce. Można też powiedzieć, że w Europie, bo tam 50 000 000 prawie wpompowano polskich złotych.

Następnie pojechaliśmy do następnej, dobrej, świetnej inwestycji Geotermii Koło, gdzie również porównywalne koszty zostały tam pompowane, tam przyjął nas oczywiście, pan dyrektor Przemysław Stasiak.

Także cóż, ja mogę bardzo podziękować za podstawienie tych samochodów Urzędowi Gminy, za wzorową współpracę no i też dziękuję panom kierowcom, tobie Szanowny kolego, Michale no i przekaz też podziękowania Tomkowi Lewandowskiemu, bo też fajnie, że przyjechaliście i mogliśmy ten wyjazd dopiąć w 100%. Wyjazd się podobał, także podziękowania są od pani dyrektorki i pani Oli Pecyny, która zajmuje się doradztwem zawodowym w szkole w podstawowej w

Bylicach, dziękuję bardzo.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Również bardzo dziękujemy, a dobrze byłoby następną wizytę zapraszamy na stację uzdatniania wody, u nas.

Świetnie, bo stacja uzdatniania wody w Grzegorzewie też jest nowoczesna, ale Super że, no natomiast geotermia to też warto zobaczyć, na pewno no fajnie, to dobrze

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę pan Radny Andrzej Sikorski.

Andrzej Sikorski (Przewodniczący komisji rewizyjnej)

Mnie tutaj kolega Łukasz wyprzedził, ale w sumie ja troszeczkę występuje w tym teraz w innej roli, bo zasadniczo już z wami się żegnam z Radą Gminy Grzegorzew, bo nie startuje do rady na kolejnych wyborach. Tutaj Łukasz fajnie powiedział że mają ten statek nasz, wasz, w sumie już za chwilę wasz ma trochę dziur, od tego są wybory, żeby te dziury zaklepać.

Jeżeli było wszystko od nowa, żebyście pięknie zaczęli nową kadencję 2024, 2029. Tu już chyba nie będzie takiego przedłużenia nagle, że pół roku nam prezydent prezentuje i Sejm prezentują kolejną kadencję przedłużoną. Było miło z wami pracować, wiele razem wspólnie osiągnęliśmy. Tutaj wystarczy popatrzeć na to dzisiejsze podsumowanie, przecież tych projektów, które zrobiła nasza Rada Gminy wspólnie z Urzędem Gminy, pracownikami, z panią wójt, ze wszystkimi zainteresowanymi, przecież tam było o wiele, wiele więcej.

Pani wójt nie wspomniała o drodze na Boguszyniec, nie wspomniała o drodze w Borysławicach Kościelnych od mostu razem z powiatem czy na zamkowych nie było

projektu, jak w Internecie, nie było projektów wielu, wielu innych, które robiliśmy, także to był fajny czas, miły czas. Dzięki, piękna rzecz również to, że was poznałem od takiej innej strony, oczywiście nie, jeszcze długo, długo będę z wami tutaj gdzieś tu współpracował, bo jeszcze ze dwa miesiące jako sołtys, potem mamy jeszcze, mam jeszcze w tym roku dwa ważne wybory, mamy wybory na prezesa związku, ewentualnie potem jeszcze na przewodniczącego stowarzyszenia, więc to jeszcze troszeczkę jest szans, że my tu razem pobędziemy przy różnych projektach i będziemy się spotykać, będę was, siedział tam z tamtej strony i obserwował, czasami może zadam pytanie, które będzie mnie interesowało, wiem, że można, dużo mnie. Dużo mnie pobyt w tej Radzie Gminy nauczył i myślę, że to tylko zaprocentuje a wam, koledzy, koleżanki, życzę udanych wyborów, żeby spełniły się wasze oczekiwania, żeby tego 7 kwietnia poszło wszystko po waszej myśli i wszystkiego najlepszego na święta wielkanocne, nie żałujcie wody.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Bardzo dziękujemy.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę pan Marek Lewandowski.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Ja, Szanowni Państwo, żeby nie przedłużać, bo tych słów bardzo dużo dzisiaj padło, zaczynając tu na początku sesję od pana przewodniczącego, tak, ja przyłączam się do tych słów, za które też dziękuję, które tu powiedział pan przewodniczący, przyłączam się do słów pana Łukasza i pana Andrzeja i chciałbym powiedzieć tak, to jest nasze, tak już tu padło ostatnie wspólne spotkanie, może nie. Powiem tak, Szanowni koleżanki i koledzy, serdeczne wam dziękuję za te 5 lat wspólnej pracy. Myślę, że wiele decyzji żeśmy podjęli słusznych, jeżeli żeśmy nie podjęli, można

było każdą może podjąć bardziej, jak to się mówi efektywną czy bardziej słuszną, ale to tak, wszystko kiedyś ma swój początek i koniec i kadencja się kończy, tak jak tu powiedział Andrzej. Serdecznie dziękuję wszystkim za współpracę zaczynając od pani wójt, poprzez panią dyrektor, wszystkich pracowników.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dzięki Marek.

Marek Lewandowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

I powiem tak życzę, powiem tak, prawdziwy sondaż będzie 7 kwietnia, to jest ja tak, zawsze mówię, że tam sondaże tam w telewizji czy w prasie, to tam są takie połowiczne, prawdziwy sondaż będzie 7 kwietnia. Ja życzę tak, ci, którzy przyjdą po nas, życzę im z całego serca, żeby tak podchodzili do sprawy, jak my żeśmy podchodzili, czyli mogą dyskutować, mogą mniej czy bardziej ostrą, jak to się mówi, nawet się pokłóci, bo to jest rzeczą normalną, ale muszą pamiętać o jednym, każdy, kto tu przyjdzie po następnej kadencji, jest radnym Rady Gminy Grzegorzew, a nie radnym sołectwa jednego czy dziesiątego.

I życzę, tak jak jest hasło Pani Wójt w Komitecie Wyborczym, lepsza przyszłość gminy Grzegorzew, życzymy sobie tego, że każdy, kto będzie mieszkał w tej gminie, będzie chciał w niej mieszkać, a wszystkim będzie żyło się faktycznie lepiej i po prostu będą nie tylko, ale jak i powiedzmy, wszyscy mieszkańcy będą dbali o to, żeby odpowiedni ludzie byli na odpowiednim miejscu. Dziękuję bardzo.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję, bardzo proszę pan Zbigniew Molicki.

Zbigniew Molicki (Wiceprzewodniczący Rady Gminy)

Po prostu czuje się też w obowiązku podziękować wam, nawiąże do słów Pani Wójt,

która powiedziała wcześniej, że nie zbudowaliśmy złotych gór, ale pieniądze wykorzystaliśmy racjonalnie. Także dziękuję wam wszystkim, koleżanki i koledzy za sukcesy i trafne, trafne inwestycje, które wykonaliśmy w ubiegłej kadencji i przy również życzę wam zdrowych, spokojnych, szczęśliwych świąt, a miłe panie, ucałujcie mężów przy jajkach, dobrze? Także wszystkiego dobrego.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo dziękuję.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Żeby nie podrapać.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Jeżeli nie. Szanowni Państwo wprawdzie ja już podsumowywałem tą kadencję, ale na zakończenie, chcę powiedzieć jeszcze parę słów, bo też słyszeliśmy takie głosy, że na sesjach zazwyczaj było spokojnie, ale ja wam za to bardzo serdecznie dziękuję za naszą kulturę osobistą, umiejętność rozmawiania, ale muszę też powiedzieć, że to był efekt naszych spotkań roboczych przed sesjami, bo tam się odbywały dyskusje, tam żeśmy dyskutowali, czasami bardzo, nawet można powiedzieć, ostro i tam żeśmy dokonywali tych wyborów i bardzo się cieszę, że umieliśmy właśnie konstruktywnie rozmawiać, te decyzję podejmować i dlatego też m.in. sesje wyglądają tak, jak wyglądają, bo mamy wszystko ustalone, dokonane wybory na spotkaniach roboczych. Szanowni Państwo, mogę powiedzieć, chyba z pełną odpowiedzialnością,

najważniejsze inwestycje te najbardziej kosztowne w tej kadencji się dokonały.

Mieliśmy to na prezentacji, jak tu też słusznie pan Andrzej Sikorski zauważył nie wszystko Pani Wójt jeszcze przedstawiła.

Bo przecież też nie mówiła o moście w Grzegorzewie, który też był kosztowny, o modernizacji mostu w Borysławicach, również o tych kilku drogach. Szanowni Państwo, to były inwestycje na pierwszych miejscach, zostały zrealizowane.

Były inwestycje na pozycjach drugich, które w tej chwili dla nowego samorządu będą na pozycjach pierwszych i będą znów realizowane i tak jest zawsze w każdym samorządzie.

Jeżeli będą zrealizowane, będą kolejne z drugich na pierwsze i zawsze będą wybory i tych wyborów jak najtrafniejszych życzę przyszłej radzie, a państwu życzę, oczywiście, tak jak to już moi poprzednicy, jak najlepszych wyników w wyborach, pani wójt również.

Bożena Dominiak (Wójt Gminy)

Dziękuję.

Tadeusz Sosnowski (Przewodniczący Rady Gminy)

No mieszkańcy ocenią i jak tutaj już ktoś bardzo trafnie moim zdaniem powiedział uważamy, że to, co żeśmy zrobili, obroni się samo.

Szanowni Państwo, stwierdzam, że porządek obrad 64 sesji Rady Gminy został wyczerpany. Bardzo dziękuję wszystkim państwu za uwagę, dziękuję wszystkim mieszkańcom oraz osobom, które śledziły obrady dzisiejszej sesji, dziękuję obsłudze technicznej. Zamykam obrady 64 sesji Rady Gminy Grzegorzew. Dziękuję bardzo.